

SAĞLIK BİLİMLERİ ÜNİVERSİTESİ
HAMİDİYE HEMŞİRELİK
FAKÜLTESİ

2019-2020 AKADEMİK YILI
PROGRAM ÇIKTILARINA ULAŞMA DÜZEYLERİNE
İLİŞKİN Z DEĞERLENDİRME RAPORU

HAZİRAN, 2020

ÖNSÖZ

Sağlık Bilimleri Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi, 27/03/2015 tarihli ve 6639 sayılı Kanun ile İstanbul'da Mekteb-i Tıbbiye-i Şahane (Haydarpaşa) Külliyesinde kurulmuş olup 24 Haziran 2019 tarihli ve 1157 sayılı Cumhurbaşkanlığı kararı ile adına "Hamidiye" ifadesi eklenmiştir. Fakültemiz 2016-2017 eğitim-öğretim yılından itibaren lisans ve lisansüstü eğitime başlamıştır.

Fakültemizin kuruluşunda, Türkiye Yüksek Öğretim Yeterlikler Çerçevesi (TYYÇ) eğitim amaçlarına uyumlu bir sistematik ile 17 maddeden oluşan program yeterlikleri belirlenmiştir. Hemşirelik Eğitim Programları Değerlendirme ve Akreditasyon Derneği'nin (HEPDAK) hemşirelik eğitim programları için akreditasyon, değerlendirme ve bilgilendirme çalışmalarını lisans eğitimi programında uygulamak amacıyla fakültemizde Kalite, Değerlendirme ve Akreditasyon Komisyonu (KADAK) 18 Aralık 2018 tarihinde kurulmuştur.

Fakültemizin kalite ve akreditasyon çalışmaları doğrultusunda, program yeterliklerinin HEPDAK çıktıları ve diğer yeterlikler çerçevesi ile uyum sağlaması açısından program yeterliklerinin güncellenmesi gereksinimi ortaya çıkmıştır. Program yeterliklerinin oluşturulmasına rehber olmak üzere birey, aile ve toplumun sağlık bakım gereksinimlerinin karşılanmasında hemşirenin sahip olması beklenen özelliklere ilişkin iç ve dış paydaşların görüşlerinin belirlenmesi amacıyla 27 Mart 2019 tarihinde "Hemşirelik Eğitimi Çalıştayı" gerçekleştirilmiştir.

Çalıştay sonuçları sonrası Hemşirelik Ulusal Eğitim Çekirdek Programı (HUÇEP), TYYÇ hedefleri (72 Sağlık Temel Alanı, 6. Düzey), HEPDAK Lisans Programı çıktıları ile Hamidiye Hemşirelik Fakültesi Program Yeterliklerinin uyumlu olması için çalışmalar başlatılmıştır. Ayrıca 2 Mayıs 2007 tarihli Hemşirelik Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun, 8 Mart 2010 tarihli Hemşirelik Yönetmeliği, 19 Nisan 2011 tarihli Hemşirelik Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik ve ekleri ile, Türk Hemşireler Derneği (THD) Hemşireler İçin Etik İlke ve Sorumluluklar, ülke gereksinimlerini belirlemek için Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) Sağlık ve Sosyal Koruma Konularına Göre İstatistikler 2017 ve Türkiye Nüfus ve Sağlık Araştırması (TNSA) 2014 yılı verileri rehber alınmıştır. Tüm bu çalışmalar sonucu 2 Mayıs 2018 tarihinde Sağlık Bilimleri Üniversitesi Hamidiye Hemşirelik Fakültesi program yeterlikleri 11 madde olarak güncellenmiştir.

Fakültemizde, KADAK tarafından program yeterliklerini (çıktıları) değerlendirmek üzere ölçme-değerlendirme sistemi oluşturulmuştur. Bu sistemde dersi alan öğrenciler tarafından dersin öğrenim hedefleri, kuramsal, laboratuvar ve klinik uygulamalar değerlendirilmektedir. Ayrıca tüm öğrencilerin program yeterliklerine ulaşma düzeyi belirlenerek, program yeterlikleri içinde yer alan anahtar kelimelerin değerlendirilmesinde de çeşitli ölçeklerden yararlanılmaktadır.

Öğrencilerin program çıktılarına ulaşma düzeylerinin belirlenmesi öğrenci merkezli yaklaşımla eğitimdeki boşlukların değerlendirilmesine ve eğitim programının güncellenmesine katkı sağlamaktadır. Sağlık Bilimleri Üniversitesi Hamidiye Hemşirelik Fakültesi öğrencilerinin 2019-2020 Eğitim-Öğretim Yılı sonunda program yeterliklerine ulaşma düzeylerinin, bireysel yenilikçilik, eleştirel düşünme, problem çözme, iletişim, yaşam boyu öğrenme becerileri ile hasta güvenliği ve profesyonel değerlerin ve tutumlarının belirlenmesine yönelik çalışmalar yapılmıştır. Bunun yanında, mezun aşamasına gelmiş öğrencilerin hemşirelikte lisans programını değerlendirilmesine yönelik çalışmalar yapılmıştır. Elde edilen veriler tüm öğretim elemanları ile paylaşılarak önerileri alınmış, yeni eğitim-öğretim yılında yapılması gereken çalışmalar planlanmıştır.

Bu bağlamda, bu bilgilerin uygulamaya aktarılması ve hemşirelik eğitiminin güncellenmesi amacıyla oluşturduğumuz bu öz değerlendirme raporunun ikincisini sizlerle paylaşmaktan büyük mutluluk duyuyoruz.

HAZIRLAYANLAR

Sağlık Bilimleri Üniversitesi Hamidiye Hemşirelik Fakültesi Dekanı

Prof. Dr. Merdiye ŞENDİR

Kalite, Akreditasyon ve Değerlendirme Komisyonu (KADAK)

Prof. Dr. Semiha AKIN

Doç. Dr. Selda ÇELİK

Doç. Dr. Arzu Kader HARMANCI SEREN

Dr. Öğr. Üyesi Gül DİKEÇ

Dr. Öğr. Üyesi Elif DÖNMEZ

Dr. Öğr. Üyesi Feride EŞKİN BACAKSIZ

Dr. Öğr. Üyesi Elif GEZGİNCİ

Dr. Öğr. Üyesi Demet İNANGİL

Dr. Öğr. Üyesi Yeliz DOĞAN MERİH

Dr. Öğr. Üyesi Hacer ÖZEL

Araş. Gör. Zeynep DÜLGER

Araş. Gör. İlayda TÜRKOĞLU

Fakülte Sekreteri İbrahim BAYSAL

Öğrenci Temsilcisi Ensar DİKGÖZ

Program Çıktılarına İlişkin Verilerin İstatistiksel Analizi

Doç. Dr. Arzu Kader HARMANCI SEREN

Dr. Öğr. Üyesi Gül DİKEÇ

Dr. Öğr. Üyesi Elif DÖNMEZ

Dr. Öğr. Üyesi Nadire ERCAN TOPTANER

Dr. Öğr. Üyesi Merve KOLCU

Araş. Gör. Dr. Elif BÜLBÜL

Raporun Hazırlanması

Prof. Dr. Merdiye ŞENDİR

Prof. Dr. Semiha AKIN

Doç. Dr. Sonay GÖKTAŞ

Doç. Dr. Arzu Kader HARMANCI SEREN

Dr. Öğr. Üyesi Demet İNANGİL

Dr. Öğr. Üyesi Hacer ÖZEL

İÇİNDEKİLER

	Sayfa No
1. LİSANS PROGRAMI ÇIKTILARININ DEĞERLENDİRİLMESİNE İLİŞKİN ÖZ DEĞERLENDİRME SONUÇLARI	5
2. SINIF ORTAMINDA VE KLİNİK ORTAMDA HASTA GÜVENLİĞİ TUTUMLARINA İLİŞKİN ÖZ DEĞERLENDİRME SONUÇLARI	14
3. BİREYSEL YENİLİKÇİLİK ÖZELLİKLERİNE İLİŞKİN ÖZ DEĞERLENDİRME SONUÇLARI	18
4. ENTELLEKTÜEL VE BİLİŞSEL ELEŞTİREL DÜŞÜNME DÜZEYLERİNE İLİŞKİN ÖZ DEĞERLENDİRME SONUÇLARI	21
5. PROBLEM ÇÖZME BECERİLERİNE İLİŞKİN ÖZ DEĞERLENDİRME SONUÇLARI	23
6. İLETİŞİM BECERİLERİNE İLİŞKİN ÖZ DEĞERLENDİRME SONUÇLARI	27
7. PROFESYONEL DEĞERLERE İLİŞKİN ÖZ DEĞERLENDİRME SONUÇLARI	30
8. YAŞAM BOYU ÖĞRENME EĞİLİMLERİNE İLİŞKİN ÖZ DEĞERLENDİRME SONUÇLARI	32
9. MEZUNİYET AŞAMASINDAKİ ÖĞRENCİLERİN HEMŞİRELİK EĞİTİM PROGRAMINA İLİŞKİN ÖZ DEĞERLENDİRME SONUÇLARI	36
9.1.Hemşirelikte Eğitim Programı Değerlendirme Ölçeği (HLPDÖ) Sonuçları	37
9.2.Mezuniyet Aşamasındaki Öğrencilerin Hemşirelik Eğitim Programına İlişkin Görüşleri: Açık Uçlu Soruların Analizi	39
10. ÖĞRETİM ELEMANLARI LİSANS EĞİTİM AMAÇLARI VE PROGRAM ÇIKTILARINA İLİŞKİN ÖZ DEĞERLENDİRME SONUÇLARI	50
10.1. Öğretim Elemanlarının Lisans Eğitimi Amaçları ve Program Çıktılarına İlişkin Öz Değerlendirme Sonuçları	50
10.2. Öğretim Elemanlarının Lisans Eğitim Amaçları ve Program Çıktılarına İlişkin Öz Değerlendirme Sonuçları: Açık Uçlu Soruların Analizi	55

1. LİSANS PROGRAMI ÇIKTILARININ DEĞERLENDİRİLMESİNE İLİŞKİN ÖZ DEĞERLENDİRME SONUÇLARI

Sağlık Bilimleri Üniversitesi Hamidiye Hemşirelik Fakültesi Lisans Programını tamamlayarak mezuniyet aşamasına gelmiş öğrencinin ulaşması hedeflenen toplam 11 program çıktısı Tablo 1’de verilmiştir.

Tablo 1. 2019-2020 Eğitim Öğretim Yılı Lisans Programı Çıktıları

Bu programda mezuniyet aşamasına geçmiş öğrenci:	
PÇ1	Birey, aile ve toplumun sağlık bakımı gereksinimlerinin karşılanmasında mesleki rol ve sorumluluklarını yerine getirebilmek için gerekli temel bilgiye sahiptir.
PÇ2	Sağlıklı/hasta bireyin hakları ve güvenliği ile birlikte kendisinin yasal sorumluluklarını bilir.
PÇ3	Uygulamalarında bilimsel bilgi ile birlikte gelişen teknoloji ve yenilikçi yaklaşımları kullanır.
PÇ4	Bütüncül felsefe ve hemşirelik süreci doğrultusunda sağlık bakımı sunar.
PÇ5	Sağlık bakım ekibi ve diğer disiplinler ile iş birliği içinde çalışır.
PÇ6	Hemşirelik uygulamalarında eleştirel düşünme ve sorun çözme becerilerini kullanır.
PÇ7	Birey, aile, toplum ve ekip üyeleri ile etkili biçimde yazılı ve sözlü iletişim kurma becerisine sahiptir.
PÇ8	Mesleki rol ve sorumluluklarını etik ilke ve değerler doğrultusunda yerine getirir.
PÇ9	Sağlık hizmetlerinin kalitesinin artırılmasına ve hemşirelik mesleğinin gelişimine katkı sağlayacak etkinliklerde sorumluluk alır.
PÇ10	Yaşam boyu öğrenme becerisine sahiptir.
PÇ11	Alanı ile ilgili bilimsel bilgiye ulaşabilecek düzeyde en az bir yabancı dili kullanır.

2019-2020 Eğitim Öğretim Yılı Bahar Yarıyılında öğrencilerden her bir program çıktısını 5’li Likert tipi dereceleme [“Kesinlikle Katılmıyorum” 1 puan, “Katılmıyorum” 2 puan, “Kararsızım” 3 puan, “Katılıyorum” 4 puan, “Kesinlikle Katılıyorum” 5 puan] ölçeği üzerinden değerlendirmeleri istenmiştir.

Öğrencilerin 2019-2020 Eğitim Öğretim Yılı Program Çıktılarına Ulaşma Düzeylerine İlişkin Öz Değerlendirme sonuçları Tablo 2’de gösterilmektedir.

Tablo 2. 2019-2020 Eğitim Öğretim Yılı Öğrencilerin Program Çıktılarına Ulaşma Düzeylerine İlişkin Öz Değerlendirmesi

	Birinci Sınıf ^a (n=77)	İkinci Sınıf ^b (n=89)	Üçüncü Sınıf ^c (n=92)	Dördüncü Sınıf ^d (n=73)	Toplam (n = 331)	İstatistiksel Analiz
Program Çıktıları	Ort ± SS	Ort ± SS	Ort ± SS	Ort ± SS	Ort ± SS	
1. Birey, aile ve toplumun sağlık bakımı gereksinimlerinin karşılanmasında mesleki rol ve sorumluluklarını yerine getirebilmek için gerekli temel bilgiye sahiptir.	3,71 ± 0,94	4,16 ± 0,70	3,91 ± 0,88	4,12 ± 0,89	3,98 ± 0,87	F=4,594 p=0,004** b>a d>a
2. Sağlıklı / hasta bireyin hakları ve güvenliği ile birlikte kendisinin yasal sorumluluklarını bilir.	3,96 ± 1,01	4,24 ± 0,67	3,97 ± 0,90	4,11 ± 0,92	4,07 ± 0,88	F=1,902 p=0,13
3. Uygulamalarında bilimsel bilgi ile birlikte gelişen teknoloji ve yenilikçi yaklaşımları kullanır	3,90 ± 0,96	4,19 ± 0,67	3,93 ± 0,79	4,14 ± 0,94	4,04 ± 0,85	F=2,491 p=0,06
4. Bütüncül felsefe ve hemşirelik süreci doğrultusunda sağlık bakımı sunar.	3,99 ± 0,98	4,28 ± 0,75	3,97 ± 0,91	4,16 ± 0,94	4,10 ± 0,90	F=2,402 p=0,07
5. Sağlık bakım ekibi ve diğer disiplinler ile iş birliği içinde çalışır.	4,05±1,025	4,33 ± 0,65	3,93 ± 0,99	4,16 ± 0,98	4,12 ± 0,92	F=2,922 p=0,034* b>c
6. Hemşirelik uygulamalarında eleştirel düşünme ve sorun çözme becerilerini kullanır.	4,01 ± 1,01	4,24± 0,69	3,98± 0,98	4,19± 0,96	4,10± 0,91	F=1,671 p=0,17
7. Birey, aile, toplum ve ekip üyeleri ile etkili biçimde yazılı ve sözlü iletişim kurma becerisine sahiptir.	4,01± 0,99	4,27± 0,70	3,90± 0,98	4,16± 0,92	4,08± 0,91	F=2,828 p=0,039* b>c
8. Mesleki rol ve sorumluluklarını etik ilke ve değerler doğrultusunda yerine	3,97±0,97	4,33±0,73	3,99±1,00	4,19±0,93	4,12±0,92	F=2,931 p=0,034* b>a

getirir.						
9.Sağlık hizmetlerinin kalitesinin arttırılmasına ve hemşirelik mesleğinin gelişimine katkı sağlayacak etkinliklerde sorumluluk alır.	3,88±0,95	4,20±0,69	3,99±0,85	4,19±0,86	4,07±0,85	F=2,777 p=0,041* b>a
10.Yaşam boyu öğrenme becerisine sahiptir.	3,97±1,02	4,34±0,78	3,96±0,99	4,21±0,98	4,12±0,95	F=3,277 p=0,021*
11.Alanı ile ilgili bilimsel bilgiye ulaşabilecek düzeyde en az bir yabancı dili kullanır.	3,48±1,08	3,81±0,85	3,70±1,00	3,67±1,02	3,67±0,99	F=1,545 p=0,20

*p < 0,05; **p < 0,01; F: One-Way ANOVA testi

Bulguların Yorumu

- Program çıktısı maddeleri puan ortalaması genel olarak tüm sınıflarda ortalamanın üstünde belirlenmiştir. Geçen yıl yapılan analizlerle benzer olarak, bu yıl ikinci sınıf öğrencileri diğer sınıflara göre daha yüksek ortalamaya sahip olduğu görülmektedir. Bu durumun öğrencilerin bireysel özellikleri ve grupların dinamikleri ile ilişkili olduğu düşünülmektedir. Bunun dışında, program çıktısı maddelerinde genellikle dördüncü sınıfa doğru bir artışın olduğu dikkat çekmektedir.
- Geçen yıl ve bu yıl elde edilen puan ortalamaları göre toplam puan ortalamalarında artış gözlenmiştir. Bu yıl dördüncü sınıf öğrencilerimizin olması ve onların çıktılara ulaşmada kendilerini daha yeterli görmüş olmalarının ortalamalar artışa yol açtığı düşünülmektedir.
- Bu yıl yapılan değerlendirmede, dördüncü sınıf öğrencilerimizin yüksek puan alması mezuniyet aşamasında kendilerini çıktılara ulaşmada daha yeterli algıladıklarını göstermesi adına oldukça anlamlıdır.

PÇ1. Birey, aile ve toplumun sağlık bakımı gereksinimlerinin karşılanmasında mesleki rol ve sorumluluklarını yerine getirebilmek için gerekli temel bilgiye sahiptir.

PÇ1 kodlu program çıktısı maddesinin puan ortalaması $3,98 \pm 0,87$ olarak belirlenmiştir. Sınıflara göre program çıktısı puan ortalamaları karşılaştırıldığında, ikinci ve dördüncü sınıf öğrencilerinin PÇ1 kodlu program çıktısı puan ortalamaları birinci sınıflara göre daha yüksek saptanmıştır ($p < 0,01$).

Bulgulara İlişkin Öneriler

- Öğrencilerin lisans eğitimi süresince, hemşirelik mesleğini en iyi şekilde yerine getirebilmek için gerekli olan temel bilginin önemini kavradıklarını, önümüzdeki yıllarda alacakları mesleki dersler ile bilgi gereksinimlerinin karşılanacağını göstermektedir. Bu sonuç doğrultusunda mevcut çalışmaların sürdürülmesi önerilir.

PÇ2. Sağlıklı / hasta bireyin hakları ve güvenliği ile birlikte kendisinin yasal sorumluluklarını bilir.

PÇ2 kodlu program çıktısı maddesinin puan ortalaması $4,07 \pm 0,88$ olarak belirlenmiştir. Sınıflara göre program çıktısı puan ortalamaları karşılaştırıldığında, sınıflara göre PÇ2 kodlu program çıktısı puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı fark saptanmamıştır ($p > 0,05$).

Bulgulara İlişkin Öneriler

- Öğrencilerin sağlıklı / hasta bireyin hakları, güvenliği ve kendilerinin yasal sorumluluklarına yönelik mesleki derslerde ilgili konularla desteklenebilir. Bu kapsamda birinci sınıf müfredatına göre verilen Hemşirelikte Etik, dördüncü sınıfta verilen Hemşirelikte Yönetim ve Adli Hemşirelik derslerinin sürdürülmesi önerilebilir.
- Öğrencilerin aktif rol aldığı, sağlıklı / hasta bireyin hakları ve güvenliğine ilişkin bilimsel etkinlikler düzenlenebilir.

PÇ3. Uygulamalarında bilimsel bilgi ile birlikte gelişen teknoloji ve yenilikçi yaklaşımları kullanır.

PÇ3 kodlu program çıktısı maddesinin puan ortalaması $4,04 \pm 0,85$ olarak belirlenmiştir. Sınıflara göre program çıktısı puan ortalamaları karşılaştırıldığında, sınıflara göre PÇ3 kodlu program çıktısı puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı fark saptanmamıştır ($p > 0,05$).

Bulgulara İlişkin Öneriler

- Bu eğitim-öğretim yılında Girişimcilik seçmeli dersinin her iki dönemde açılması ve öğrencilerin büyük çoğunluğunun bu dersi seçmeleri konusunda teşvik edilmesi bu yeterliğe ilişkin yapılan önemli bir iyileştirme değildir.
- Öğrencilerin ders müfredatında yer alan Bilgi ve İletişim Teknolojilerinin Kullanımı, Hemşirelikte İnovasyon, Sağlık Bakım Teknolojileri ve Hemşirelik Bilişimi derslerinin sürdürülmesi, bunun yanı sıra klinik öğretim sürecinde klinik alanlarda yer alan teknolojik cihazların kullanımı ile ilgili eğitsel çalışmaların yapılması önerilebilir.
- Öğrencilerin bu çıktıya ulaşmasını desteklemek adına okulumuz tarafından düzenlenen “1. İnovatif Hemşirelik Öğrencileri Sempozyumu” pandemi nedeniyle ertelenmiştir. 21-23 Ekim 2020 yapılması planlanan bu sempozyumun sürekliliği programın iyileştirilmesinde etkili bir girişimdir.

PÇ4. Bütüncül felsefe ve hemşirelik süreci doğrultusunda sağlık bakımı sunar.

PÇ4 kodlu program çıktısı maddesinin puan ortalaması $4,10 \pm 0,90$ olarak belirlenmiştir. Sınıflara göre program çıktısı puan ortalamaları karşılaştırıldığında, sınıflara göre PÇ4 kodlu program çıktısı puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı fark saptanmamıştır ($p > 0,05$).

Bulgulara İlişkin Öneriler

- Bütüncül felsefe ve hemşirelik süreci doğrultusunda bakım verme ilkelerinin mesleki derslerde yer alan konularla öğrencilere aktarılmasına yönelik eğitsel faaliyetlere devam edilmelidir.

PÇ5. Sağlık bakım ekibi ve diğer disiplinler ile iş birliği içinde çalışır.

Program çıktısı maddeleri arasında en yüksek puanı alan maddelerden biri olan PÇ5 kodlu program çıktısı maddesinin puan ortalaması $4,12 \pm 0,92$ olarak belirlenmiştir. Sınıflara göre program çıktısı puan ortalamaları karşılaştırıldığında, ikinci sınıf öğrencilerinde PÇ5 kodlu program çıktısı puan ortalamaları üçüncü sınıflara göre daha yüksek saptanmıştır ($p < 0,05$).

Bulgulara İlişkin Öneriler

- Üçüncü sınıf öğrencilerini sahip oldukları ekip çalışması ve ekip iş birliği becerilerinin önümüzdeki eğitim öğretim yılında verilecek olan Hemşirelik Bakım Yönetimi dersiyle geliştirilebileceği düşünülmektedir.
- İlk üç yılda laboratuvar ortamında işbirliği ve ekip çalışması senaryolarına temellenen simülasyon uygulamalarıyla öğrencilerin bu alanda desteklenmesi önerilir.

PÇ6. Hemşirelik uygulamalarında eleştirel düşünme ve sorun çözme becerilerini kullanır.

PÇ6 kodlu program çıktısı maddesinin puan ortalaması $4,10 \pm 0,91$ olarak saptanmıştır. Sınıflara göre program çıktısı puan ortalamaları karşılaştırıldığında, sınıflara göre PÇ6 kodlu program çıktısı puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı fark saptanmamıştır ($p > 0,05$).

Bulgulara İlişkin Öneriler

- Eleştirel düşünme ve problem çözme becerilerinin gelişmesi amacıyla mesleki derslerde hemşirelik sürecinin kullanılması, vaka çalışmaları ve senaryo çalışmalarının sürdürülmesi önerilmektedir.
- Bu eğitim-öğretim döneminde öğrencilerinin problem çözme becerilerini geliştirmek için derslerde aktif öğrenme yöntemlerinden beyin fırtınası, yansıtıcı düşünme ve SCAMPER gibi tekniklerin kullanılması bu ortalamanın bir önceki analize göre artması ve programın iyileştirilmesine katkıda bulunmuştur.

PC7.Birey, aile, toplum ve ekip üyeleri ile etkili biçimde yazılı ve sözlü iletişim kurma becerisine sahiptir.

PC7 kodlu program çıktısı maddesinin puan ortalaması $4,08 \pm 0,91$ olarak belirlenmiştir. Sınıflara göre program çıktısı puan ortalamaları karşılaştırıldığında, ikinci sınıf öğrencilerinde PC7 maddesi puan ortalamaları üçüncü sınıflara göre daha yüksek saptanmıştır ($p < 0,05$).

Bulgulara İlişkin Öneriler

- Öğrencilerin iletişim becerilerinin geliştirilmesi için klinik uygulamaların sürdürülmesi, mesleki ve teorik derslerde iletişim becerileri ile ilişkili konuların artırılması önerilebilir.
- 2019-2020 Eğitim Öğretim yılında uygulamaya geçirilmesi planlanan ve pandemi nedeniyle İletişim Becerileri Laboratuvarı açılmamıştır. 2020-2021 Eğitim Öğretim yılında İletişim Becerileri Laboratuvarının açılması planlanmaktadır.
- Üçüncü sınıf öğrencilerin iletişim becerilerinin geliştirilmesi amacıyla Hemşirelik Bakım Yönetimi I ve II derslerinde senaryo çalışmalarının yapılması önerilebilir.

PC8.Mesleki rol ve sorumluluklarını etik ilke ve değerler doğrultusunda yerine getirir.

Program çıktısı maddeleri arasında en yüksek puanı alan maddelerden biri olan PC8 kodlu program çıktısı maddesinin puan ortalaması $4,12 \pm 0,92$ olarak belirlenmiştir. Sınıflara göre program çıktısı puan ortalamaları karşılaştırıldığında, ikinci sınıf öğrencilerinde PC8 kodlu program çıktısı puan ortalamaları birinci sınıflara göre daha yüksek saptanmıştır ($p < 0,05$).

Bulgulara İlişkin Öneriler

- Mevcut çalışmaların sürdürülmesi, tüm lisans eğitimi boyunca mesleki derslerde etik ilke ve değerlere yer verilmesi önerilebilir.

PÇ9. Sağlık hizmetlerinin kalitesinin arttırılmasına ve hemşirelik mesleğinin gelişimine katkı sağlayacak etkinliklerde sorumluluk alır.

PÇ9 kodlu program çıktısı maddesinin puan ortalaması $4,07 \pm 0,85$ olarak belirlenmiştir. Sınıflara göre program çıktısı puan ortalamaları karşılaştırıldığında, ikinci sınıf öğrencilerinde PÇ9 kodlu program çıktısı puan ortalamaları birinci sınıfa göre daha yüksek saptanmıştır ($p < 0,05$).

Bulgulara İlişkin Öneriler

- Geçen yıl yapılan raporda (2010-2020 Yılı) yer verilen öneriler incelendiğinde, bu çıktıyı geliştirmeye yönelik eğitim-öğretim döneminde her ana bilim dalı tarafından öğrencilerin de katılımıyla çeşitli etkinlikler düzenlenmiştir. Bu çalışmaların sürdürülmesi önerilir.

PÇ10. Yaşam boyu öğrenme becerisine sahiptir.

Program çıktısı maddeleri arasında en yüksek puanı alan maddelerden biri olan PÇ10 kodlu program çıktısı maddesinin puan ortalaması $4,12 \pm 0,95$ almıştır. İkinci sınıf öğrencilerinde PÇ10 kodlu program çıktısı maddesinin en yüksek puanı aldığı, bunu dördüncü ve birinci sınıftaki öğrencilerin izlediği saptanmıştır ($p < 0,05$).

Bulgulara İlişkin Öneriler

- Öğrenciler süreli dergilere ve/veya derneklere üye olmaları, kongre sempozyum gibi bilimsel toplantılara veya etkinliklere poster-sözel bildiri ile birlikte veya konuşmacı olarak katılmaları, özel günlerde (Dünya Sigarayı Bırakma Günü, Hemşirelik Haftası vb.) etkinlik düzenlemeleri konularında teşvik edilmiştir, mevcut çalışmaların sürdürülmesi önerilebilir.

PÇ11.Alanı ile ilgili bilimsel bilgiye ulaşabilecek düzeyde en az bir yabancı dili kullanır.

PÇ11 kodlu program çıktısı maddesinin puan ortalaması $3,67 \pm 0,99$ olarak belirlenmiştir. Puan değeriyle PÇ11 kodlu program çıktısı en düşük puanı alan madde olmuştur. Sınıflara göre program çıktısı (PÇ11) maddesinin puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı fark saptanmamıştır ($p > 0,05$).

Bulgulara İlişkin Öneriler

- Geçen yıl yapılan analizlerle paralel olarak puan ortalaması en düşük yeterlik (çıktı) bu maddededir. Bu nedenle 2019-2020 eğitim-öğretim döneminde İngilizce literatür çalışmaları yapılmış ve öğrencilerin yabancı dili gelişimi desteklenmiştir. Bunu takiben okul iş birliği ile benzer çalışmaların artırılması ve sürdürülmesi önerilir.
- Öğrenciler yabancı dil becerilerini geliştirmeleri konusunda teşvik edilmelidir (İngilizce kursuna gitmesi).
- Öğrencilerden her seçmeli derste en az iki yabancı makale çözümlemesi yapması istenebilir.
- Öğretim elemanları derslerinde öğrencilere dönem içinde en az bir kez yabancı dilde bir akademik makale vererek, bu makaleyi okumalarını ve derste tartışmalarını isteyebilirler.
- Hemşirelik Bakımı Yönetimi I ve II derslerinde yapılan İngilizce literatür çeviri sayısı arttırılabilir.

Sonuç: Hamidiye Hemşirelik Fakültesi Hemşirelik Program Çıktılarının öğrenci tarafından değerlendirilmesi çalışması 2019-2020 Eğitim Öğretim yılında ikinci kez gerçekleştirilmiş ve sonuçlar rapor haline getirilmiştir. 2018-2019 Yılında yazılan rapor incelendiğinde, önerilerin 2019-2020 Eğitim-Öğretim Yılında önemle dikkate alındığı ve uygulanmaya çalışıldığı görülmektedir. Bu çalışmaların sürdürülmesi ve önerilerin dikkate alınması, programın iyileştirilmesi adına büyük önem taşımaktadır. Bu yıl yapılan analizlerde geçen yıla göre ortalama puanların artmış olması program iyileştirme çalışmalarının etkin olduğuna dair önemli bir gösterge olarak kabul edilebilir. Bu kapsamda program çıktılarını geliştirmeye yönelik çalışmaların sürdürülmesi ve geliştirilmesi eğitimin kalitesinin artırılması adına önemle önerilmektedir.

2. SINIF ORTAMINDA VE KLİNİK ORTAMDA HASTA GÜVENLİĞİ TUTUMLARINA İLİŞKİN ÖZ DEĞERLENDİRME SONUÇLARI

2019-2020 Eğitim Öğretim Yılı Hamidiye Hemşirelik Fakültesi öğrencilerinin Sınıf Ortamında ve Klinik Ortamda Hasta Güvenliği Tutumlarına İlişkin Öz Değerlendirme Sonuçları Tablo 3'te verilmiştir (Ölçek kullanım izni alınmıştır).

Sağlık Bilimleri Üniversitesi Hamidiye Hemşirelik Fakültesi öğrencilerinin 2019-2020 Eğitim Öğretim yılı sonunda yapılan sınıf ortamında ve klinik ortamda hasta güvenliğine ilişkin verilerinin analizinde, Sağlık Profesyonele Eğitiminde Hasta Güvenliği Anketi puan ortalamaları hesaplanmış ve ölçek puan ortalamaları sınıflara göre karşılaştırılmıştır.

Öğrencilerin sınıf ortamında ve klinik ortamda hasta güvenliğine ilişkin tutumları Sağlık Profesyonele Eğitiminde Hasta Güvenliği Anketi puan ortalamaları üzerinden incelendiğinde hem sınıf ortamında hem de klinikte alt boyut düzeyi puanlarının ölçek orta değeri olan 3,5 puanın üzerine çıktığı dikkat çekmektedir (Tablo 3 ve Grafik 1).

Ölçek puanları sınıflara göre karşılaştırıldığında, hem ölçek puanları hem de alt boyut puan ortalamaları düzeyinde gruplar (sınıflar) arasında istatistiksel olarak anlamlı fark saptanmıştır ($p < 0,05$) (Tablo 3). Dördüncü sınıfların Sağlık Profesyonele Eğitiminde Hasta Güvenliği Anketi puan ortalamaları diğer sınıflara göre daha yüksek olduğu, buna göre dördüncü sınıfların diğer sınıflara göre hasta güvenliğine ilişkin tutumlarının arttığı belirlenmiştir.

Tablo 3. 2019-2020 Eğitim Öğretim Yılı Öğrencilerin Sınıf Ortamında ve Klinik Ortamda Hasta Güvenliği Tutumlarına İlişkin Öz Değerlendirmeleri

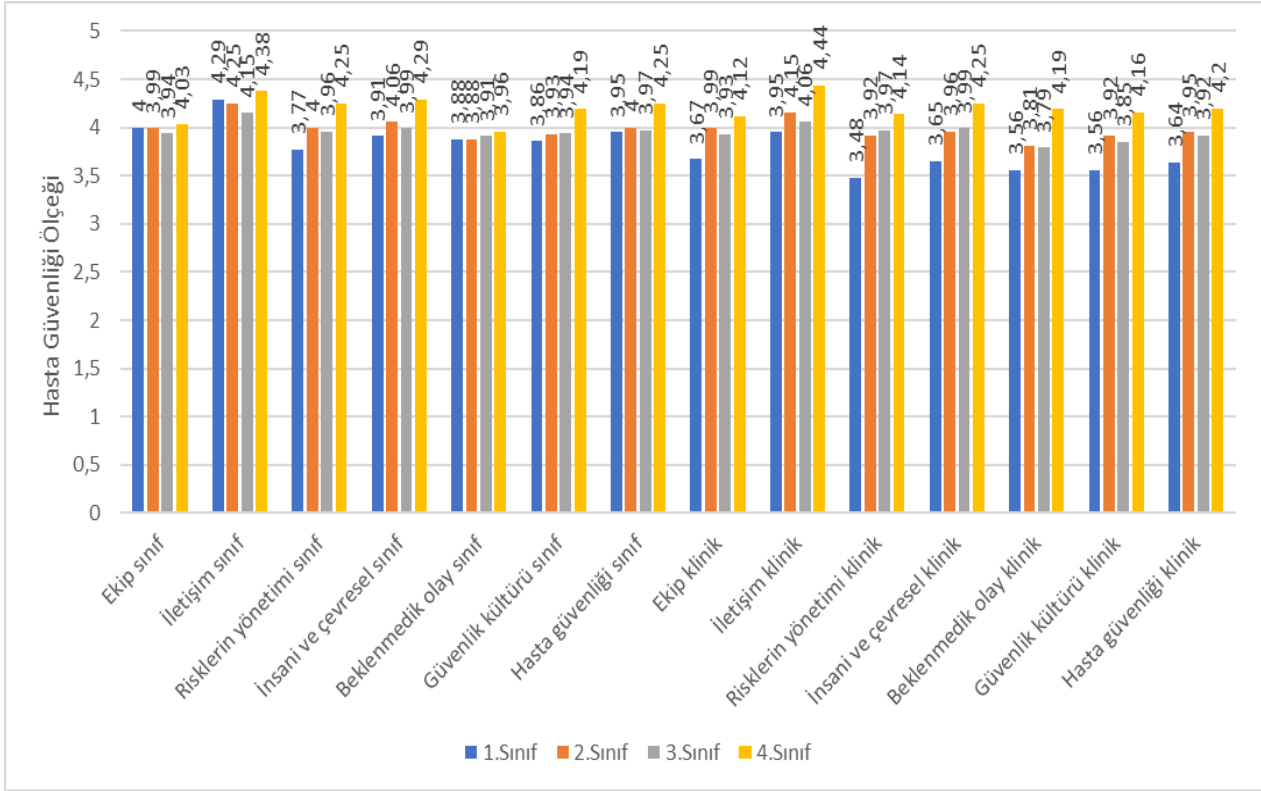
Sağlık Profesyoneli Eğitiminde Hasta Güvenliği Anketi (H-PEPSS)	Birinci Sınıf ^a (n=82)	İkinci Sınıf ^b (n=88)	Üçüncü Sınıf ^c (n=92)	Dördüncü Sınıf ^d (n= 68)	Toplam (n=330)	İstatistiksel Analiz
Ortam	Ort ± SS	Ort ± SS	Ort ± SS	Ort ± SS	Ort ± SS	
Diğer sağlık çalışanları ile ekip halinde çalışma	4,00±0,69	3,99±0,69	3,94±0,59	4,23±0,58	4,03±0,65	F= 2,931 p= 0,034* d>c
Etkili iletişim	4,29±0,63	4,25±0,58	4,15±0,64	4,38±0,83	4,26±0,67	F= 1,506 p= 0,213
Güvenlik risklerinin yönetimi	3,77±0,98	4,00±0,68	3,96±0,60	4,25±0,62	3,98±0,75	F= 5,146 p= 0,002** d>a
Sınıf Ortamı İnsani ve çevresel faktörleri anlama	3,91±0,86	4,06±0,64	3,99±0,66	4,29±0,59	4,05±0,71	F= 4,034 p= 0,008** d>c d>a
Beklenmedik olayları ve neredeyse hataları tanıma müdahale etme, ortaya çıkarma	3,88±0,85	3,88±0,73	3,91±0,69	4,24±0,48	3,96±0,72	F= 4,347 p= 0,005** d>a d>b d>c
Güvenlik kültürü	3,86±0,82	3,93±0,80	3,94±0,71	4,19±0,59	3,97±0,75	F= 2,695 p= 0,046* d>a
Sınıf Ortamında Hasta Güvenliği toplamı	3,95±0,64	4,00±0,56	3,97±0,49	4,25±0,47	4,03±0,55	F= 4,730 p= 0,003** d>a d>b d>c
Diğer sağlık çalışanları ile ekip halinde çalışma	3,67±1,25	3,99±0,56	3,93±0,47	4,12±0,71	3,92±0,81	F= 4,345 p= 0,005** d>a
Etkili iletişim	3,95±1,11	4,15±0,67	4,06±0,62	4,44±0,74	4,13±0,82	F= 4,899 p= 0,002** d>c

						d>a	
						F= 7,842	
	Güvenlik risklerinin yönetimi	3,48±1,31	3,92±0,77	3,97±0,66	4,14±0,64	3,87±0,92	p= 0,000** b>a c>a d>a
Klinik Ortamı	İnsani ve çevresel faktörleri anlama	3,65±1,20	3,96±0,77	3,99±0,64	4,25±0,57	3,95±0,85	F= 6,318 p= 0,000** c>a d>a
	Beklenmedik olayları ve neredeyse hataları tanıma müdahale etme, ortaya çıkarma	3,56±1,25	3,81±0,74	3,79±0,75	4,19±0,53	3,82±0,89	F= 6,442 p= 0,000** d>a d>b d>c
	Güvenlik kültürü	3,56±1,20	3,92±0,72	3,85±0,69	4,16±0,58	3,86±0,85	F= 6,636 p= 0,000** b>a d>a
	Klinik Ortamında Hasta Güvenliği toplamı	3,64±1,09	3,95±0,54	3,92±0,46	4,20±0,47	3,92±0,71	F= 8,157 p= 0,000** b>a c>a d>a

*p < 0,05; **p < 0,01; F: One-Way ANOVA testi

Her bir alt boyuttan alınabilecek puan 1 ile 5 arasında değişmektedir. Her bir ölçek alt boyutundan alınan puanın artması hasta güvenliğine ilişkin tutumların arttığı şeklinde yorumlanmaktadır.

Grafik 1. Sınıf Değişkenine Göre Öğrencilerin Hasta Güvenliği Ölçeği Puanları

Bulguların Yorumu

- Sağlık Profesyoneli Eğitiminde Hasta Güvenliği Anketi puan ortalamaları öğrencilerin hem sınıf ortamında hem de klinik ortamında alt boyut düzeyi puanlarının ölçek orta değeri olan 3,5 puanın üzerine çıktığı ve öğrencilerin hasta güvenliğine ilişkin olumlu tutumlara sahip oldukları söylenebilir [Madde puan aralığı: 1-5/ölçek orta değeri 2.5].
- Öğrencilerin Sınıf Ortamında Hasta Güvenliği boyutundan daha yüksek, Klinik Ortamda Hasta Güvenliği boyutundan ise daha düşük puan almış oldukları dikkat çekmektedir. Dördüncü sınıfların ölçek toplam puan ortalamalarının diğer sınıflara göre daha yüksek olması ($p < 0,05$) lisans eğitimi süresince hasta güvenliği konusunda öğrencilerin bilgi ve deneyim kazanması ile ilişkilendirilebilir.

Bulgulara İlişkin Öneriler

- Birinci sınıfların klinik uygulama alanına çıkmamış olmasından dolayı genel ortalamaların düştüğü, diğer sınıflardaki ortalamaların beklenen düzeyde olduğu düşünülmektedir.
- Sınıf ve klinik ortamında öğrencilerin hasta güvenliğine ilişkin ulaşılmış oldukları olumlu tutumların korunması ve geliştirilmesi konusunda mevcut çalışmaların sürdürülmesi önerilir.

3. BİREYSEL YENİLİKÇİLİK ÖZELLİKLERİNE İLİŞKİN ÖZ DEĞERLENDİRME SONUÇLARI

2019-2020 Eğitim Öğretim Yılı Hamidiye Hemşirelik Fakültesi öğrencilerinin Bireysel Yenilikçilik Özelliklerine İlişkin Öz Değerlendirme Sonuçları Tablo 4'te verilmiştir.

Sağlık Bilimleri Üniversitesi Hamidiye Hemşirelik Fakültesi öğrencilerinin 2019-2020 Eğitim Öğretim yılı sonunda yapılan bireysel yenilikçilik düzeylerine ilişkin verilerin analizinde, Bireysel Yenilikçilik Ölçeği toplam puan ortalaması hesaplanmış ve sınıflara göre karşılaştırılmıştır (Ölçek kullanım izni alınmıştır).

Bireysel Yenilikçilik Ölçeği puan ortalamaları birinci sınıf için $64,09 \pm 7,46$, ikinci sınıf için $63,37 \pm 7,85$, üçüncü sınıf için $64,45 \pm 6,15$, dördüncü sınıf için $65,56 \pm 7,92$ olarak bulunmuştur. Bireysel Yenilikçilik Ölçeğine göre yapılan değerlendirme Hamidiye Hemşirelik Fakültesi öğrencilerinin “Sorgulayıcı” grubunda yer aldıklarını göstermektedir (Tablo 4 ve Grafik 2).

Öğrencilerin öğrenim gördükleri sınıflara göre karşılaştırılmış olup, dördüncü ve ikinci sınıflar arasında Bireysel Yenilikçilik Ölçeği ortalamaları istatistiksel olarak anlamlı fark saptanmıştır ($p < 0,05$). Dördüncü sınıf öğrencilerinin Bireysel Yenilikçilik Ölçeği puan ortalamaları ikinci sınıf öğrencilerinin puan ortalamalarına göre daha yüksek bulunmuştur (Tablo 4).

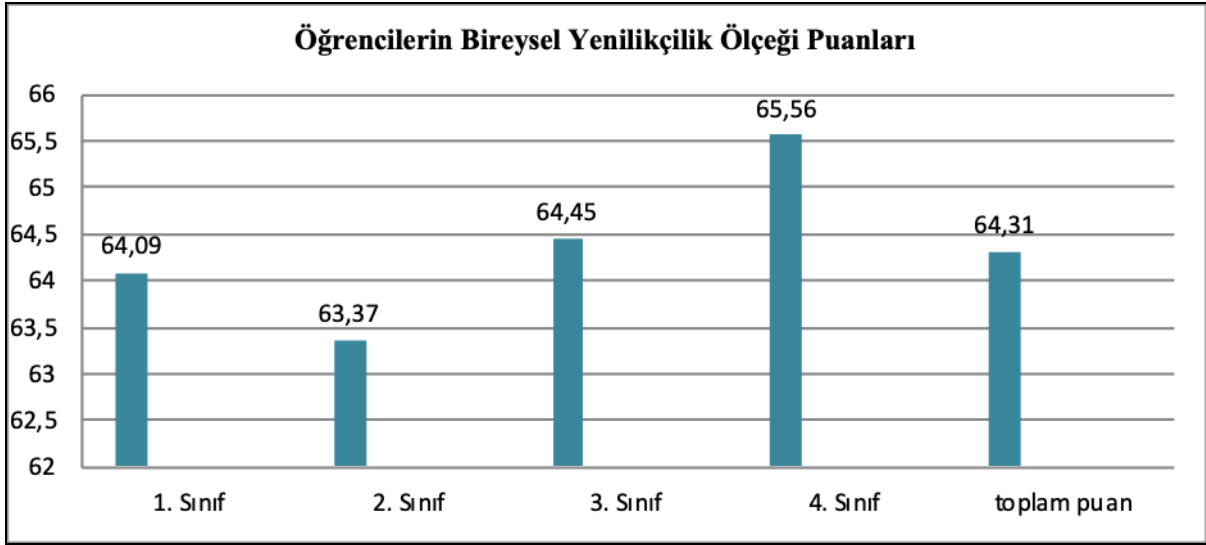
Tablo 4. 2019-2020 Eğitim Öğretim Yılı Öğrencilerin Bireysel Yenilikçilik Düzeylerine İlişkin Öz Değerlendirmeleri

Bireysel Yenilikçilik Ölçeği	Birinci Sınıf ^a (n=74) Ort ± SS	İkinci Sınıf ^b (n=88) Ort ± SS	Üçüncü Sınıf ^c (n=91) Ort ± SS	Dördüncü Sınıf ^d (n=69) Ort ± SS	Toplam (n=322) Ort ± SS	İstatistiksel analiz
Ölçek toplam puanı	64,09 ± 7,46	63,37 ± 7,85	64,45 ± 6,15	65,56 ± 7,92	64,31 ± 7,34	F= 2,150 p=0,000* d>b

F: One-Way ANOVA testi *p<0.01

Bireysel Yenilikçilik Ölçeği alt boyutları üzerinden değil, maddelerin bütünü üzerinden tek bir boyutta değerlendirilmektedir. Ölçek maddelerinin 11'i pozitif (1, 2, 3, 4, 7, 8, 10, 11, 14, 16. ve 17. maddeler), 7'si negatif (5, 6, 9, 12, 13, 15. ve 18. maddeler) tir. Bireysel yenilikçilik puanı, pozitif maddelerden alınan toplam puandan negatif maddelerden alınan toplam puanın çıkarılmasıyla elde edilen puana 42 puan eklenmesiyle hesaplanır. Ölçekten en düşük 14, en yüksek 94 puan alınabilir.

Ölçek üzerinden hesaplanan puanlara göre bireyler, yenilikçilik durumlarına göre sınıflandırılır. Puan 80'in üstünde ise “Yenilikçi”, 69- 80 arasında ise “Öncü”, 57- 68 arasında ise “Sorgulayıcı”, 46 -56 arasında “Kuşkucu”, 46 puanın altında “Gelenekçi” olarak değerlendirilir.

Grafik 2. Sınıf Değişkenine Göre Öğrencilerin Bireysel Yenilikçilik Ölçeği Puanları

Bulguların Yorumu

- Bireysel Yenilikçilik Ölçeği puan ortalamalarının dördüncü sınıf öğrencilerinde daha yüksek olmasının dört yıllık eğitim süresince kazandıkları teorik bilgi, klinik deneyim, mezuniyet aşamasında olmaları ve Hemşirelikte İnovasyon dersi almaları ile ilişkili olduğu düşünülmektedir.
- İkinci sınıftaki öğrencilerin Bireysel Yenilikçilik Ölçeğinden düşük puan almalarının nedenlerinin; ikinci sınıfta öğrencilerin ilk kez klinik uygulamaya çıkmaları ile klinik uygulama alanına ve teknolojik gelişmelere adaptasyon sorunu yaşamaları ile ilgili olabileceği düşünülmektedir. Bu kapsamda; ikinci sınıftaki öğrencilerin Bireysel Yenilikçilik Ölçeğinden düşük puan alma nedenlerinin uygulama alanıyla ilgili olup olmadığı ve teknolojik gelişmelere adaptasyon sorunu yaşayıp yaşamadıkları araştırılabilir.
- İkinci sınıfların Bireysel Yenilikçilik Ölçeği puan ortalamalarının düşük olması öğrencilerin bireysel özellikleriyle ilişkili olduğu düşünülmektedir.

Bulgulara İlişkin Öneriler

- 2019-2020 Eğitim-Öğretim Yılında “Girişimcilik” seçmeli dersinin her iki dönemde açılması ve öğrencilerin büyük çoğunluğunun bu dersi seçmeleri konusunda teşvik edilmesi bu yeterliğe ilişkin yapılan önemli bir iyileştirme önerisidir.
- Öğrencilerin ders müfredatında yer alan Bilgi ve İletişim Teknolojilerinin

Kullanımı, Hemşirelikte İnovasyon, Sağlık Bakım Teknolojileri ve Hemşirelik Bilişimi derslerinin sürdürülmesi, bunun yanı sıra klinik öğretimlerde klinik alanlarda yer alan teknolojik cihazların kullanımı ile ilgili çalışmalar sürdürülmelidir.

- Öğrencilerin bu çıktıya ulaşmasını desteklemek adına okulumuz tarafından düzenlenen 1. İnovatif Hemşirelik Öğrencileri Sempozyumu pandemi nedeniyle ertelenmiştir. 21-23 Ekim 2020 yapılması planlanan bu sempozyumun sürekliliği programın iyileştirilmesinde etkili bir girişimdir.
- Sağlık Bakım Teknolojileri ve Hemşirelikte İnovasyon seçmeli dersini tüm öğrencilerin alması sağlanabilir.
- 2020-2021 Eğitim Öğretim Yılında ikinci sınıf öğrencileri bir teknoloji fuarına götürülmesi önerilir.

4. ENTELLEKTÜEL VE BİLİŞSEL ELEŞTİREL DÜŞÜNME DÜZEYLERİNE İLİŞKİN ÖZ DEĞERLENDİRME SONUÇLARI

2019-2020 Eğitim Öğretim Yılı Hamidiye Hemşirelik Fakültesi öğrencilerinin Entelektüel ve Bilişsel Eleştirel Düşünme Düzeylerine İlişkin Öz Değerlendirme Sonuçları Tablo 5’te verilmiştir.

Sağlık Bilimleri Üniversitesi Hamidiye Hemşirelik Fakültesi öğrencilerinin 2019-2020 Eğitim Öğretim yılı sonunda yapılan entelektüel ve bilişsel eleştirel düşünme düzeylerine ilişkin verilerinin analizinde, puan ortalamaları hesaplanmış ve ölçek puan ortalamaları sınıflara göre karşılaştırılmıştır.

Sağlık Bilimleri Üniversitesi Hamidiye Hemşirelik Fakültesi öğrencilerinin Entelektüel ve Bilişsel Eleştirel Düşünme alt boyutu puan ortalamaları incelendiğinde, öğrencilerin entelektüel ve bilişsel eleştirel düşünme becerileri puan ortalama değeri $144,28 \pm 25,92$ bulunmuştur (Tablo 5 ve Grafik 3).

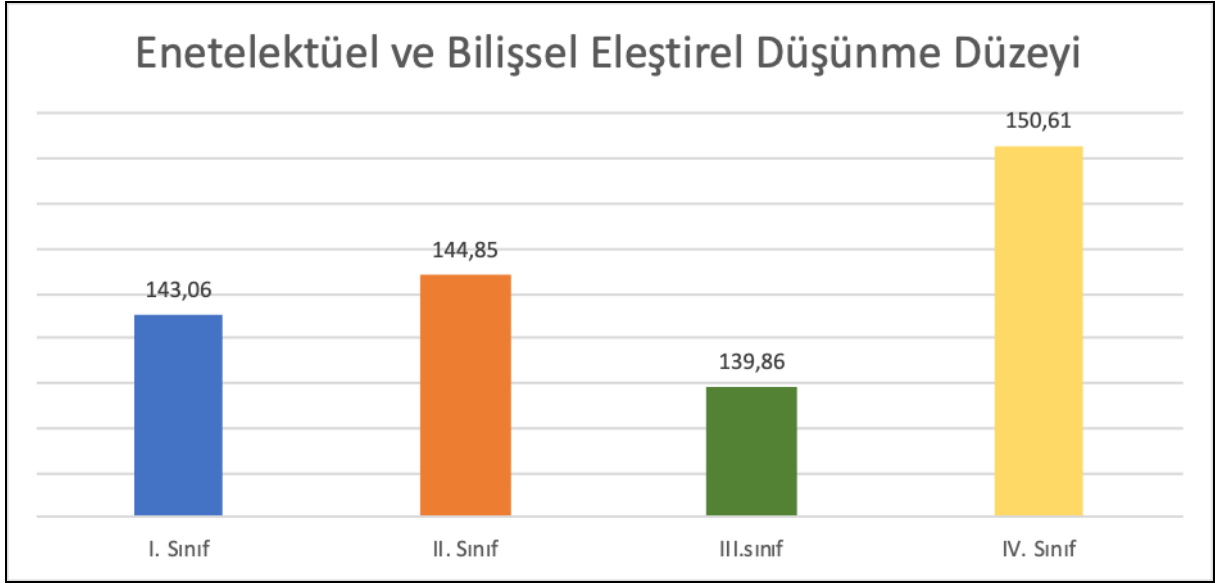
Yapılan karşılaştırmalarda sınıflara göre Entelektüel ve Bilişsel Eleştirel Düşünme alt boyutu puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı fark saptanmamıştır ($p > 0,05$). Gruplar arasında puan ortalamaları yönünden istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmamasına karşın, en yüksek puanı dördüncü sınıfların, en düşük puanı ise üçüncü sınıfların aldıkları belirlenmiştir (Tablo 5).

Tablo 5. 2019-2020 Eğitim Öğretim Yılı Öğrencilerin Entelektüel ve Bilişsel Eleştirel Düşünme Düzeylerine İlişkin Öz Değerlendirmeleri

Hemşireler için Klinik Uygulamada Eleştirel Düşünme Ölçeği	Birinci Sınıf (n=80)	İkinci Sınıf (n=86)	Üçüncü Sınıf (n=99)	Dördüncü Sınıf (n=77)	Toplam (n=342)	İstatistiksel Analiz
Entellektüel ve Bilişsel Eleştirel Düşünme alt boyutu	<i>Ort ± SS</i>	<i>Ort ± SS</i>	<i>Ort ± SS</i>	<i>Ort ± SS</i>	<i>Ort ± SS</i>	
	143,06±25,55	144,85±23,55	139,86±27,62	150,61±25,80	144,28 ± 25,92	F = 2,600 p = 0,052

F: One-Way ANOVA testi

Ölçek alt boyut puanı 44 ile 176 arasında değişmektedir, orta değeri 132 puandır. Ölçek alt boyut puan değerinin artması entelektüel ve bilişsel eleştirel düşünme becerilerinin arttığı şeklinde yorumlanır.

Grafik 5. Sınıf Değişkenine Göre Öğrencilerin Entelektüel ve Bilişsel Eleştirel Düşünme Alt Boyutu Puanları

Bulguların Yorumu

- Hemşireler için Klinik Uygulamada Eleştirel Düşünme Ölçeği Entelektüel ve Bilişsel Eleştirel Düşünme boyutu puan ortalamaları incelendiğinde, öğrencilerin entelektüel ve bilişsel eleştirel düşünme becerilerinin orta düzeyde olduğu görülmektedir [Puan aralığı: 44-176 / ölçek orta değeri 110 puan].
- Tüm sınıfların ölçek orta değeri olan 132 puanı üzerinde puan aldıkları görülmektedir. Müfredatta yer alan tüm dersleri tamamlayan dördüncü sınıf öğrencilerinin ölçek toplam puan ortalamalarının diğer sınıflara göre daha yüksek olduğu, entelektüel ve eleştirel düşünmede etkin olduğu söylenebilir.

Bulgulara İlişkin Öneriler

- Bu yıl entelektüel ve bilişsel eleştirel düşünme beceri ortalamasının ($144,28 \pm 25,92$) geçen yıl yapılan analizdeki ortalamalara ($128,97 \pm 3,98$) göre artması programın iyileştirilmesinde yapılan çalışmaların etkin olduğunu göstermektedir.
- Önümüzdeki eğitim-öğretim yılında öğrencilerin entelektüel ve bilişsel eleştirel düşünme becerilerini geliştirmeye yönelik ders içi ve dışı etkinliklerin sürdürülmesi ve geliştirilmesi önerilir.
- İkinci sınıf müfredatında bulunan Eleştirel Düşünme dersinin her iki dönemde öğrenciler tarafından alınması sağlanabilir.

5. PROBLEM ÇÖZME BECERİLERİNE İLİŞKİN ÖZ DEĞERLENDİRME SONUÇLARI

2019-2020 Eğitim Öğretim yılı sonunda Sağlık Bilimleri Üniversitesi Hamidiye Hemşirelik Fakültesi öğrencilerinin problem çözme becerilerini değerlendirmede Problem Çözme Envanterinden yararlanılmıştır. Ölçeği geliştiren araştırmacıya ulaşamamış olup, ölçek “Öner N. Türkiye’de Kullanılan Psikolojik Testlerden Örnekler. Boğaziçi Üniversitesi Yayınevi, 2006” kaynağından alınarak kullanılmıştır.

Sağlık Bilimleri Üniversitesi Hamidiye Hemşirelik Fakültesi öğrencilerinin 2019-2020 Eğitim Öğretim yılı sonunda yapılan problem çözme becerilerine ilişkin verilerin analizinde, Problem Çözme Envanteri’ne ait “Problem Çözme Yeteneğine Güven”, “Yaklaşma-Kaçınma” ve “Kişisel Kontrol” boyutları ve toplam puan ortalamaları hesaplanmış ve sınıflara göre karşılaştırılmıştır.

Hamidiye Hemşirelik Fakültesi öğrencilerinin Problem Çözme Envanteri toplam ölçek puan ortalamaları birinci sınıf $85,65 \pm 18,31$, ikinci sınıf $83,80 \pm 17,68$, üçüncü sınıf $88,36 \pm 18,69$ ve dördüncü sınıflarda $84,75 \pm 17,16$ olarak bulunmuştur (Tablo 6 ve Grafik 4).

Yapılan karşılaştırmalarda sınıflara göre Problem Çözme Envanteri ölçeğinin “Problem Çözme Yeteneğine Güven”, “Yaklaşma-Kaçınma” ve “Kişisel Kontrol” boyutları ve toplam puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı fark saptanmamıştır ($p > 0,05$) (Tablo 6).

Tablo 6. 2019-2020 Eğitim Öğretim Yılı Öğrencilerin Problem Çözme Envanteri'ne İlişkin Öz Değerlendirmeleri

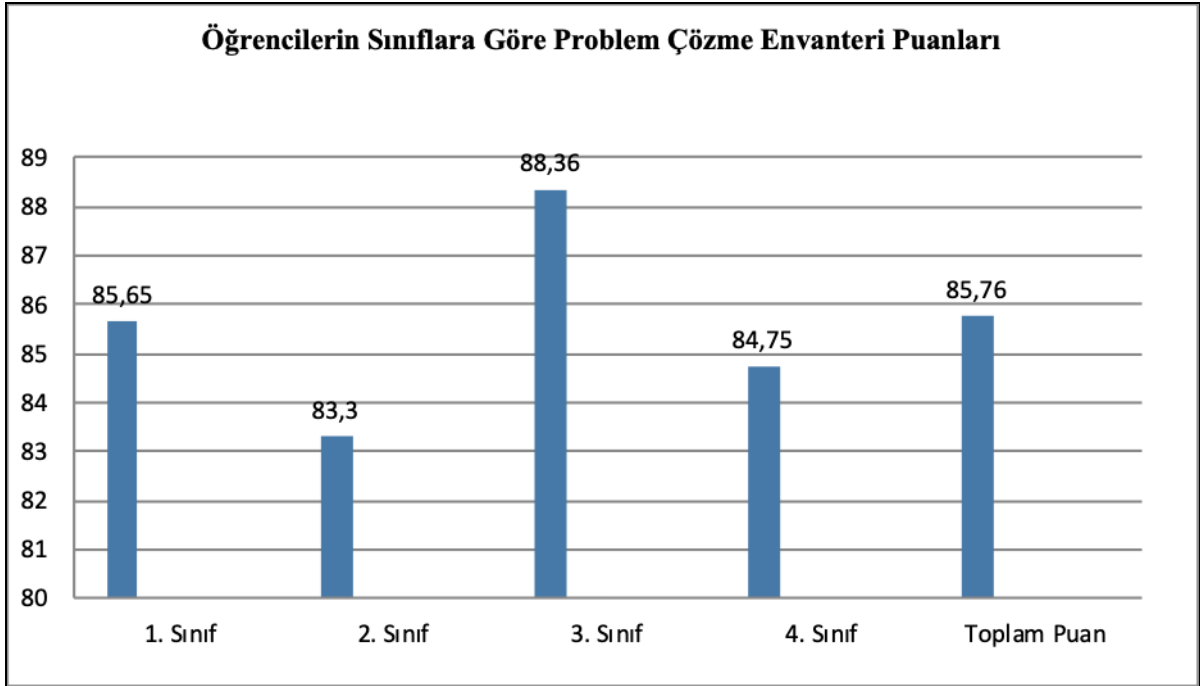
Problem Çözme Envanteri	Birinci	İkinci	Üçüncü	Dördüncü	Toplam	İstatistiksel Analiz
	Sınıf	Sınıf	Sınıf	Sınıf		
	(n=80)	(n=86)	(n=99)	(n=77)		
	<i>Ort ± SS</i>	<i>Ort ± SS</i>	<i>Ort ± SS</i>	<i>Ort ± SS</i>	<i>Ort ± SS</i>	
Problem Çözme Yeteneğine Güven	26,66±8,15	25,89±8,30	27,80±7,93	27,01±8,33	26,88 ± 8,16	F= 0,868 p= 0,46
Yaklaşma Kaçınma Biçimi	42,61±10,47	41,90±9,70	44,15±10,70	41,84±9,52	42,70±10,14	F= 1,035 p= 0,38
Kişisel Kontrol	19,97±3,11	19,77±3,02	20,02± 3,47	19,79±3,82	19,89± 3,35	F= 0,118 p= 0,95
Toplam Puan	85,65±18,31	83,80±17,68	88,36±18,69	84,75±17,16	85,76±18,02	F= 1,108 p= 0,35

F: One-Way ANOVA testi

Problem Çözme Envanteri üç alt boyuttan oluşmaktadır. Kişinin yeni problemleri çözme yeteneğine olan inancını ifade eden “problem çözme yeteneğine güven”, gelecekte başarmak için ilk problem çözme çabalarını yeniden gözden geçirmek ve değişik alternatif çözümler için aktif bir biçimde araştırma yapmayı ifade eden “yaklaşma-kaçınma biçimi” ve sorunlu durumlarda kişilerin kontrolünü sürdürme yeteneğini belirten “kişisel kontrol” boyutudur.

Ölçekten alınabilecek en düşük puan 32, en yüksek puan ise 192'dir. Ölçekten alınan toplam puanın yüksek olması, problemler karşısında etkili çözümler bulamamayı; ölçekten alınan toplam puanın düşük olması ise problem çözmede etkin ve başarılı problem çözme becerilerine sahip olduğunu göstermektedir.

Grafik 4. Sınıf Değişkenine Göre Öğrencilerin Problem Çözme Envanteri Puanları

Bulguların Yorumu

- Problem çözme becerileri puan ortalamaları hemşirelik programındaki öğrencilerin problem çözme becerilerinin ortanın altında olduğunu göstermektedir [Puan aralığı: 32-192 / ölçek orta değeri 112 puan].
- Ölçekten alınan toplam puanın düşük olması problem çözmeye etkin olduğunu ve başarılı problem çözme becerilerine sahip olduğunu göstermektedir. Elde edilen sonuç Hamidiye Hemşirelik Fakültesi ikinci sınıf öğrencilerinin problem çözmeye sırasıyla; dördüncü sınıf, birinci sınıf ve üçüncü sınıf öğrencilerinden daha etkin olduğunu göstermektedir. Problem çözmeye ikinci sınıfları takiben dördüncü sınıf öğrencileri yer almaktadır. Dördüncü sınıf öğrencilerinin giderek artan mesleki bilgi birikimi, problem çözme becerilerine etkisi olan derslerin almış olmaları (Kişilerarası İlişkiler, Girişimcilik, Stres ile Baş Etme, Eleştirel Düşünme, Toplumsal Duyarlılık Çalışması, Bilgiye Ulaşma dersleri, Psikiyatri Hemşireliği), laboratuvar uygulamaları, klinik uygulamada hemşirelik sürecinin kullanılması, klinik uygulama deneyimleri, mezuniyet aşamasında olmaları, yaşlarının büyük ve yaşam deneyimlerinin fazla olması ile ilişkili olabilir.
- Puan ortalamaları incelendiğinde, sınıflara göre puanlar arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunamamıştır ($p > 0,05$).

Bulgulara İlişkin Öneriler

- Bu yıl elde edilen problem çözme beceri ortalamasının ($85,76 \pm 18,02$) geçen yıl elde edilen puan ortalamalarına ($83,61 \pm 14,02$) göre artması programın iyileştirilmesinde yapılan çalışmaların etkin olduğunu göstermektedir.
- Önümüzdeki eğitim-öğretim yılında öğrencilerin problem çözme becerilerini geliştirmeye yönelik ders içi ve dışı etkinliklerin sürdürülmesi ve geliştirilmesi önerilir.

6. İLETİŞİM BECERİLERİNE İLİŞKİN ÖZ DEĞERLENDİRME SONUÇLARI

2019-2020 Eğitim Öğretim yılı sonunda Sağlık Bilimleri Üniversitesi Hamidiye Hemşirelik Fakültesi öğrencilerinin iletişim becerilerini değerlendirmede İletişim Becerileri Ölçeğinden yararlanılmıştır (Ölçek kullanım izni alınmıştır).

Sağlık Bilimleri Üniversitesi Hamidiye Hemşirelik Fakültesi öğrencilerinin 2019-2020 Eğitim Öğretim yılı sonunda iletişim becerilerine ilişkin verilerinin analizinde, İletişim Becerileri Ölçeği puan ortalamaları hesaplanmış ve ölçek puan ortalamaları sınıflara göre karşılaştırılmıştır.

Hamidiye Hemşirelik Fakültesi öğrencilerinin İletişim Becerileri Ölçeğinden aldıkları puan ortalamaları incelendiğinde, birinci sınıfın $102,83 \pm 12,42$, ikinci sınıfın $101,26 \pm 12,62$, üçüncü sınıfın $101,23 \pm 16,28$ ve dördüncü sınıfın $103,77 \pm 10,61$ puan aldığı bulunmuştur. Tüm öğrencilerin İletişim Becerileri Ölçeğinden aldıkları puan ortalamaları $102,16 \pm 13,33$ olarak hesaplanmıştır (Tablo 7 ve Grafik 5).

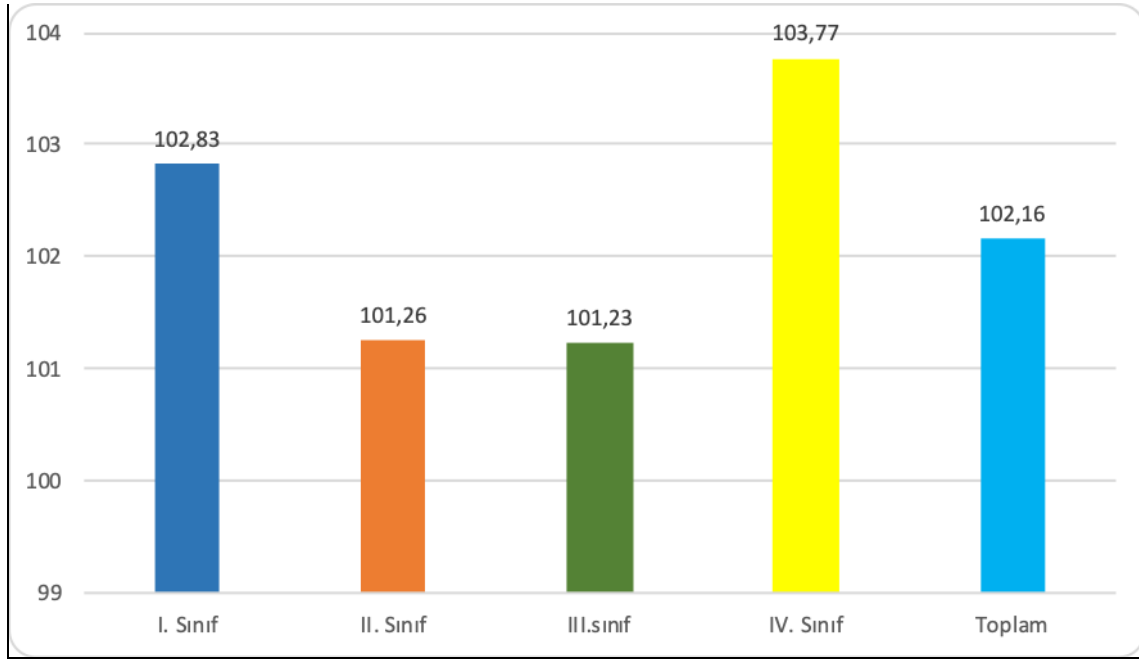
Yapılan karşılaştırmalarda sınıflara göre İletişim Becerileri Ölçeği toplam puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı fark saptanmamıştır ($p > 0,05$) (Tablo 7).

Tablo 7. 2018-2019 Eğitim Öğretim Yılı Öğrencilerin İletişim Becerilerine İlişkin Öz Değerlendirmeleri

İletişim Becerileri Ölçeği	Birinci Sınıf (n=69)	İkinci Sınıf (n=88)	Üçüncü Sınıf (n=95)	Dördüncü Sınıf (n=76)	Toplam (n=328)	İstatistiksel Analiz
	Ort ± SS	Ort ± SS	Ort ± SS	Ort ± SS	Ort ± SS	
Toplam ölçek puanı	102,83±12,42	101,26±12,62	101,23±16,28	103,77±10,61	102,16±13,33	F=0,715 p=0,54

F: One-Way ANOVA testi *p < 0,05

İletişim Becerileri Ölçeği'nden alınabilecek en düşük puan 25, en yüksek puan ise 125'dir. Ölçekten alınan toplam puanın yüksek olması, iletişim becerilerinin daha iyi olduğunu göstermektedir.

Grafik 5. Sınıf Değişkenine Göre Öğrencilerin İletişim Becerileri Ölçeği Puanları

Bulguların Yorumu

- Puan ortalamalarına göre hemşirelik öğrencilerinin etkili iletişim becerilerine sahip olduğu belirlenmiştir. [Puan aralığı: 25-125 / ölçek orta değeri 75 puan].
- Dördüncü sınıf öğrencilerinin iletişim becerilerinin diğer sınıflarda bulunan öğrencilere kıyasla daha iyi olduğu görülmektedir. Ders müfredatlarını tamamlayan ve Hemşirelik Bakımı Yönetim I ve II dersleriyle birlikte klinik uygulamalarında hemşirelerle iş birliği içinde çalışmalarının iletişim becerilerinin olumlu etkilendiği düşünülebilir.

Bulgulara İlişkin Öneriler

- Bu yıl yapılan analizler sonucu elde edilen iletişim beceri puan ortalamasının (102,16 $\pm$ 13,33) geçen yıl elde edilen puan ortalama değerine (100,67 $\pm$ 13,24) göre artması programın iyileştirilmesi amacıyla yapılan çalışmaların etkin olduğunu göstermektedir.
- Önümüzdeki eğitim-öğretim yılında öğrencilerin iletişim becerilerini geliştirmeye yönelik ders içi ve dışı etkinliklerin sürdürülmesi ve geliştirilmesinin, bu yönde etkili olacağı düşünülmektedir.

- Hemşirelik öğrencilerinin etkili iletişim becerilerine sahip olduğu görülmesine karşın iletişim becerilerinin geliştirilmesi için klinik uygulamalarda sağlık ekibiyle ve arkadaşlarıyla iletişimin sürdürülmesi, mesleki ve teorik derslerde iletişim becerileri ile ilişkili konuların artırılması ya da bu beceriyi geliştirmeye yönelik çalışmaların (senaryo gibi) yapılması önerilmektedir.
- İletişim becerilerinin geliştirilmesi amacıyla klinik uygulamaların sürdürülmesi, mesleki ve teorik derslerde iletişim becerileri ile ilişkili konuların artırılması önerilmektedir.
- İletişim Becerileri Laboratuvarınının 2020-2021 Eğitim Öğretim Yılında uygulamaya geçirilmesi önerilmektedir.

7. PROFESYONEL DEĞERLERE İLİŞKİN ÖZ DEĞERLENDİRME SONUÇLARI

2019-2020 Eğitim Öğretim yılı sonunda Sağlık Bilimleri Üniversitesi Hamidiye Hemşirelik Fakültesi öğrencilerinin profesyonel değerlere ilişkin becerilerini değerlendirmede Hemşirelerin Profesyonel Değerleri Ölçeği kullanılmıştır (Ölçek kullanım izni alınmıştır.)

Sağlık Bilimleri Üniversitesi Hamidiye Hemşirelik Fakültesi öğrencilerinin 2019-2020 Eğitim Öğretim yılı sonunda yapılan öğrencilerinin profesyonel değerlere ilişkin becerilerine ilişkin verilerinin analizinde, Hemşirelerin Profesyonel Değerleri Ölçeği puan ortalamaları hesaplanmış ve ölçek puan ortalamaları sınıflara göre karşılaştırılmıştır.

Hamidiye Hemşirelik Fakültesi öğrencilerinin Hemşirelerin Profesyonel Değerleri Ölçeğinden aldıkları puan ortalamaları incelendiğinde, birinci sınıfın $185,13 \pm 28,15$, ikinci sınıfın $180,29 \pm 29,24$, üçüncü sınıfın $180,26 \pm 33,99$ ve dördüncü sınıfın $194,54 \pm 22,21$ puan aldığı saptanmıştır (Tablo 8 ve Grafik 6). Hemşirelerin Profesyonel Değerleri Ölçeğinden tüm öğrencilerin aldığı toplam puan $184,64$ olarak hesaplanmıştır.

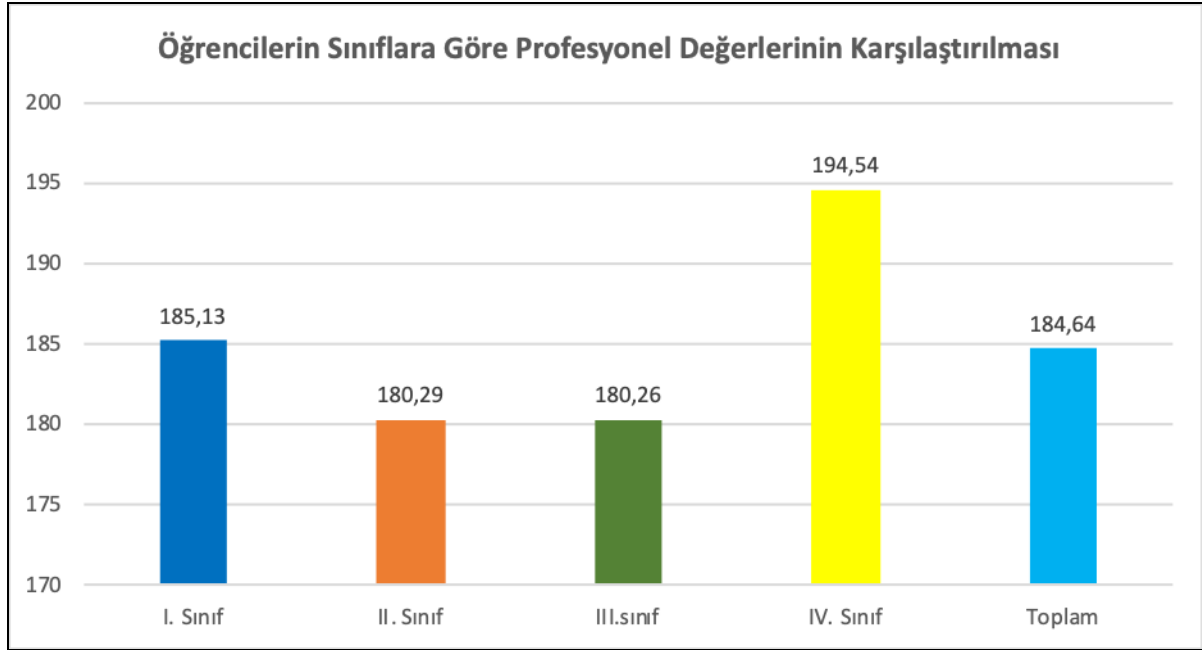
Yapılan karşılaştırmalarda sınıflara göre Hemşirelerin Profesyonel Değerleri Ölçeği puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı fark saptanmıştır ($p < 0,05$). Bu farkın dördüncü sınıf ile ikinci ve üçüncü sınıf toplam puan ortalamaları arasında olduğu belirlenmiştir (Tablo 8).

Tablo 8. 2019-2020 Eğitim Öğretim Yılı Öğrencilerin Profesyonel Değerlerine İlişkin Öz Değerlendirmeleri

Hemşirelerin Profesyonel Değerleri Ölçeği	Birinci Sınıf ^a (n=71) <i>Ort ± SS</i>	İkinci Sınıf ^b (n=87) <i>Ort ± SS</i>	Üçüncü Sınıf ^c (n=95) <i>Ort ± SS</i>	Dördüncü Sınıf ^d (n=77) <i>Ort ± SS</i>	Toplam (n=330) <i>Ort ± SS</i>	İstatistiksel Analiz
Toplam Ölçek	185,13±28,15	180,29±29,24	180,26±33,99	194,54±22,21	184,64±29,49	F = 4,361 p = 0,005* d>c d>b

F: One-way ANOVA testi *<0,05

Hemşirelerin Profesyonel Değerleri Ölçeğinden alınabilecek en düşük puan 44, en yüksek puan ise 220'dir. Ölçekten alınan toplam puanın yüksek olması, hemşirelerin profesyonel değerlere ve etik konulara daha fazla önem verdiklerini göstermektedir.

Grafik 6. Sınıf Değişkenine Göre Öğrencilerin Profesyonel Değerleri Ölçeği Puanları

Bulguların Yorumu

- Hemşirelerin Profesyonel Değerleri Ölçeği toplam puan ortalamalarına göre hemşirelik programındaki öğrencilerin sahip oldukları hemşirelik mesleğinin profesyonel değerlerine ilişkin algılarının iyi olduğunu ($184,64 \pm 29,49$) (orta düzeyin üzeri) (Puan aralığı: 44-220 / orta değer: 132) göstermektedir.
- Dördüncü sınıf öğrencilerinin Hemşirelerin Profesyonel Değerleri Ölçeğinden aldıkları puan ortalamaları diğer sınıflarda bulunan öğrencilerden daha yüksek olduğu görülmektedir. Bunun nedeninin dördüncü sınıf öğrencilerinin Hemşirelik Bakımı Yönetimi derslerinde teorik bilgilerini klinik uygulamaya aktarabilme olanaklarının arttığı ve bununda profesyonel değerlerini olumlu yönde etkilediği düşünülmektedir.

Bulgulara İlişkin Öneriler

- 2019-2020 Eğitim Öğretim Yılında yapılan analizlerde öğrencilerin profesyonel değerlere ilişkin beceri ortalamasının ($184,64 \pm 29,49$) geçen yıl elde edilen puan ortalamalarına (180,42) göre artması programın iyileştirilmesine yönelik yapılan çalışmaların etkin olduğunu göstermektedir.
- Önümüzdeki eğitim-öğretim döneminde öğrencilerin tüm mesleki derslerde profesyonel değerlere ilişkin konulara daha fazla yer verilmesinin etkili olacağı düşünülmektedir.

8. YAŞAM BOYU ÖĞRENME EĞİLİMLERİNE İLİŞKİN ÖZ DEĞERLENDİRME SONUÇLARI

2019-2020 Eğitim Öğretim yılı sonunda Sağlık Bilimleri Üniversitesi Hamidiye Hemşirelik Fakültesi öğrencilerinin yaşam boyu öğrenme eğilimleri Yaşam Boyu Öğrenme Eğilimleri Ölçeği kullanılarak değerlendirilmiştir (Ölçek kullanım izni alınmıştır).

Sağlık Bilimleri Üniversitesi Hamidiye Hemşirelik Fakültesi öğrencilerinin 2019-2020 Eğitim Öğretim yılı sonunda yapılan yaşam boyu öğrenme eğilimlerini belirlemeye ilişkin verilerinin analizinde, Yaşam Boyu Öğrenme Eğilimleri Ölçeği puan ortalamaları hesaplanmış ve ölçek puan ortalamaları sınıflara göre karşılaştırılmıştır.

Ölçeğin *Öğrenmeye İsteklilik* alt boyutundan birinci sınıf öğrencileri $44,05 \pm 8,55$, ikinci sınıf $43,97 \pm 0,55$, üçüncü sınıf $44,23 \pm 8,09$, dördüncü sınıf $45,56 \pm 8,70$ puan almıştır. Örneklemin *Gelişime Açıklık* alt boyutundan ise birinci sınıf $24,98 \pm 4,94$, ikinci sınıf $24,16 \pm 6,05$, üçüncü sınıf $24,51 \pm 4,82$, dördüncü sınıf $25,34 \pm 5,11$ puan almıştır (Tablo 9 ve Grafik 7).

Yaşam Boyu Öğrenme Eğilimi Ölçeği toplam puan ortalamaları birinci sınıf için $69,04 \pm 13,25$, ikinci sınıf için $68,14 \pm 16,47$, üçüncü sınıf için $68,75 \pm 12,72$, dördüncü sınıf için $70,91 \pm 13,71$ puan olarak bulunmuştur (Tablo 9).

Yapılan karşılaştırmalarda sınıflara göre Yaşam Boyu Öğrenme Eğilimi Ölçeği-*Öğrenmeye İsteklilik* ve *Gelişime Açıklık* alt boyutları ve toplam puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı fark saptanmamıştır ($p > 0,05$) (Tablo 9).

Tablo 9. 2019-2020 Eğitim Öğretim Yılı Öğrencilerin Yaşam Boyu Öğrenme Eğilimlerine İlişkin Öz Değerlendirmeleri

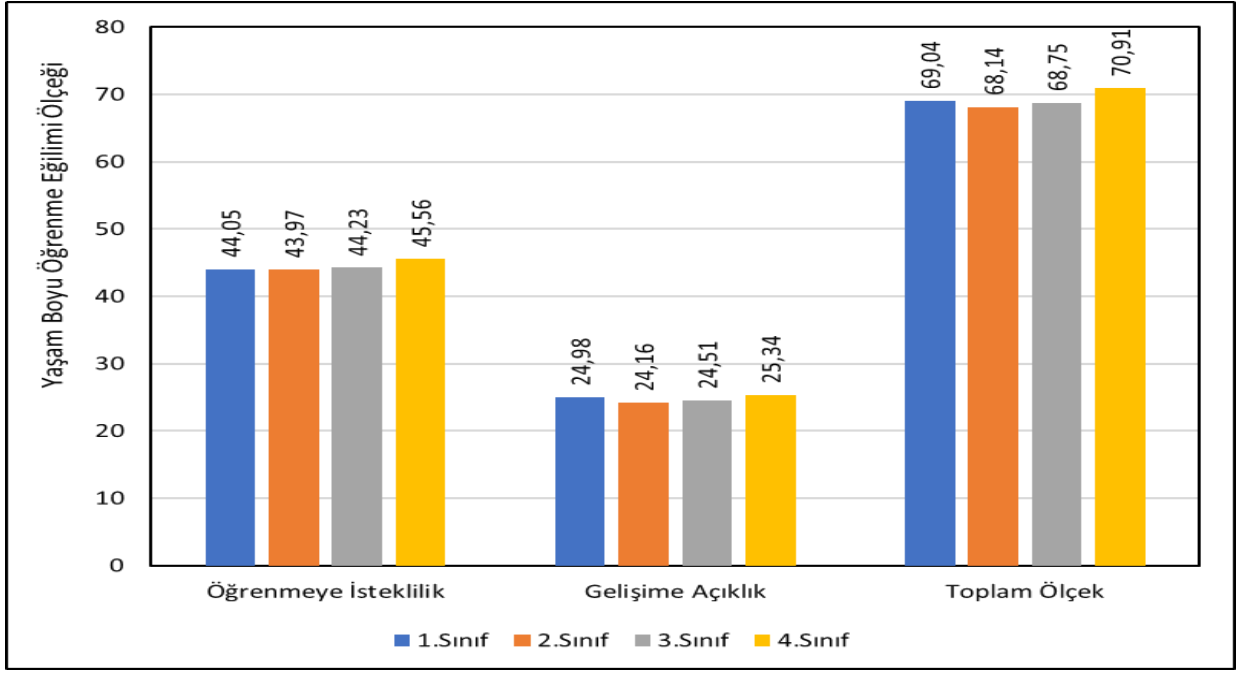
Yaşam Boyu Öğrenme Eğilimi Ölçeği	Birinci Sınıf (n=75)	İkinci Sınıf (n=95)	Üçüncü Sınıf (n=93)	Dördüncü Sınıf (n=72)	Toplam (n=335)	İstatistiksel Analiz
	<i>Ort ± SS</i>	<i>Ort ± SS</i>	<i>Ort ± SS</i>	<i>Ort ± SS</i>	<i>Ort ± SS</i>	
Öğrenmeye İsteklilik alt boyutu	44,05± 8,55	43,97± 0,55	44,23± 8,09	45,56± 8,70	44,40±9,06	F = 0,512 p = 0,67
Gelişime Açıklık alt boyutu	24,98± 4,94	24,16± 6,05	24,51±4,82	25,34± ,11	24,70±5,28	F = 0,790 p = 0,50
Toplam ölçek puanı	69,04±13,25	68,14± 16,47	68,75± 12,72	70,91± 13,71	69,11±14,17	F = 0,54 p = 0,65

F: One-Way ANOVA testi

Yaşam Boyu Öğrenme Eğilimlerini Ölçeği beşli Likert (1= Kesinlikle katılmıyorum-5= Kesinlikle katılıyorum) biçiminde kullanılmıştır. Ölçek, Öğrenmeye İsteklilik ile Gelişmeye Açıklık şeklinde iki alt boyuttan ve toplam 17 maddeden oluşmaktadır. Yaşam Boyu Öğrenme Eğilimi Ölçeği toplam puanı 17-85 arasındadır. Ölçeğin maddelerinin tamamı yaşam boyu öğrenme eğilimini ölçtüğü için alınan yüksek puanlar katılımcıların yaşam boyu öğrenme eğilimlerinin yüksek olduğunu belirtir.

Öğrenmeye İsteklilik alt boyutunda “Yeni şeyler öğrenmekten zevk alırım.”, “Kendi yeterliliklerime uygun öğrenme hedefleri belirlerim.” gibi ifadelerin bulunduğu 11 maddeden oluşmaktadır. Tamamı olumlu ifadelerden oluşan bu boyutta alınan yüksek puanlar, katılımcıların öğrenme isteğinin yüksek olduğuna işaret etmektedir.

Gelişmeye Açıklık alt boyutunda ise “Kişisel ya da mesleki gelişimim için gerekli farklı alanlardaki bilgi ve becerilerle ilgili eğitim almayı isterim.”, “Bilgi ve teknolojilerdeki hızlı değişimlerden dolayı bilgilerimi yenilemek için sürekli öğrenmeye ihtiyaç duyuyorum.” gibi ifadeler yer almakta olup, altı maddeden ve olumlu ifadelerden oluşan bu boyutta da alınan yüksek puanlar, katılımcıların kendilerini geliştirmeye açık olduğuna işaret etmektedir.

Grafik 7. Sınıf Değişkenine Göre Öğrencilerin Yaşam Boyu Öğrenme Eğilimi Ölçeği Puanları

Bulguların Yorumu

- Yaşam Boyu Öğrenme Eğilimi Ölçeği alt boyut ve toplam puanları ($69,11 \pm 14,17$) hemşirelik programındaki öğrencilerin yaşam boyu öğrenme eğilimlerinin orta düzeyin üstünde olduğuna işaret etmektedir [Puan aralığı: 17-85 / ölçek orta değeri 51 puan].
- İstatistiksel olarak anlamlı olmamakla birlikte, dördüncü sınıfların ölçek toplam puan ortalamalarının diğer sınıflara göre daha yüksek olması ($p > 0,05$) lisans eğitimi süresince yaşam boyu öğrenmenin özellikle hemşirelik mesleği için önemini kavramış olmaları ve 4. sınıfta aldıkları Hemşirelikte Öğretim dersinde yaşam boyu öğrenme konusuna yer verilmesiyle ilişkilendirilebilir.

Bulgulara İlişkin Öneriler

- 2019-2020 Eğitim Öğretim Yılında öğrencilerin yaşam boyu öğrenme eğilimine ilişkin beceri ortalamasının ($69,11 \pm 14,17$) geçen yıl elde edilen puan ortalamasına ($66,20 \pm 14,25$) göre artması programdaki bazı derslerde (Bilgi ve İletişim Teknolojilerinin Kullanımı ve Hemşirelikte Öğretim) yaşam boyu öğrenme konusunun ele alınması ve iyileştirilmesi amacıyla yapılan çalışmaların etkin olduğunu göstermektedir.

- Önümüzdeki eğitim-öğretim döneminde öğrencilerin yaşam boyu öğrenme becerilerine ilişkin konulara daha fazla yer verilmesinin etkili olacağı düşünülmektedir.
- Öğrencileri derslerde kendi öğrenme sorumluluklarını kazanacakları eğitim yöntemlerini kullanmaya devam edilmelidir.
- Öğrencileri dergilere, derneklere üye olmaları, kongre ve sempozyum gibi bilimsel toplantılara veya etkinliklere poster-sözel bildiri ile birlikte veya konuşmacı olarak katılmaları konusunda teşvik edilmelidir.
- Öğrencileri araştırmalara katılmaları, sempozyum düzenleme ya da özel günlerde sosyal/bilimsel etkinlikler düzenlemeleri konusunda teşvik edilmelidir.

9. MEZUNİYET AŞAMASINDAKİ ÖĞRENCİLERİN HEMŞİRELİK EĞİTİM PROGRAMINA İLİŞKİN ÖZ DEĞERLENDİRME SONUÇLARI

Bu bölümde 2019-2020 Eğitim-Öğretim Yılı Bahar Yarıyılı Sağlık Bilimleri Üniversitesi Hamidiye Hemşirelik Fakültesi mezuniyet aşamasındaki öğrenciler tarafından yanıtlanan Hemşirelikte Eğitim Programı Değerlendirme Ölçeği (HLPDÖ) sonuçları analiz edilmiştir.

Bulgular iki bölüm (Bölüm 1: Hemşirelikte Eğitim Programı Değerlendirme Ölçeği (HLPDÖ) Sonuçları, Bölüm 2: Mezun Aşamasına Gelen Öğrencilerin Hemşirelik Eğitim Programına İlişkin Görüşleri: Açık Uçlu Soruların Analizi) olarak aşağıda sunulmuştur.

9.1. Hemşirelikte Eğitim Programı Değerlendirme Ölçeği (HLPDÖ) Sonuçları (Bölüm 1)

a) Mezun Aşamasındaki Öğrencilerin Tanımlayıcı Özellikleri

SBÜ Hamidiye Hemşirelik Fakültesi mezun aşamasındaki öğrencilerin (n = 69) %85,5'inin kadın, %60,9'unun okul başarısının çok iyi ve yaş ortalamasının $22,03 \pm 1,05$ (minimum-maksimum: 22-26) olduğu belirlenmiştir (Tablo10).

Tablo 10. Hemşirelik Mezuniyet Aşamasındaki Öğrencilerin Tanımlayıcı Özellikleri (N = 69)

Değişkenler	Sayı	Yüzde
Yaş (ort. $\pm$ SS) 22,03 (1,05)		
Cinsiyet		
Erkek	10	14,5
Kadın	59	85,5
Okul Başarı Durumu		
Mükemmel (AGNO > 3,50)	11	15,9
Çok İyi (AGNO = 3,00-3,49)	42	60,9
İyi (AGNO = 2,50-2,99)	14	20,3
Çok Zayıf (AGNO < 2,00)	2	2,9

AGNO: Ağırlıklı Genel Not Ortalaması

b) Mezuniyet Aşamasındaki öğrencilerin HLPDÖ Puan Ortalamaları

Sağlık Bilimleri Üniversitesi Hamidiye Hemşirelik Fakültesi mezun aşamasındaki öğrencilerin 2019-2020 Eğitim Öğretim yılı sonunda yapılan hemşirelikte eğitim programı değerlendirme verilerinin analizinde, Hemşirelikte Lisans Programını Değerlendirme Ölçeği (HLPDÖ) toplam puan ve alt boyut puan ortalamaları hesaplanmıştır.

Mezuniyet aşamasındaki hemşirelik öğrencilerinin eğitim programına ilişkin görüşleri Hemşirelikte Lisans Programını Değerlendirme Ölçeği (HLPDÖ) toplam puan ve alt boyut puan ortalamaları üzerinden hesaplandığında, HLPDÖ toplam puan ortalaması $84,7 \pm 13$ bulundu. Ölçeğin Evrensel, Ulusal ve Mesleki Değerleri Kazandırma alt boyut puan ortalaması $23,57 \pm 3,67$, Öğretim Süreci alt boyut puan ortalaması $16,88 \pm 2,53$, Mesleki Gelişim ve Yeterlilik alt boyut puan ortalaması $20,87 \pm 3,33$, Bireysel Gelişim alt boyut puan ortalaması $23,36 \pm 3,88$ olarak bulunmuştur (Tablo 11).

Tablo 11. Hemşirelik Mezuniyet Aşamasındaki Öğrencilerinin HLPDÖ Ölçeği Puan Ortalamaları (N =69)

Ölçek ve Alt Boyutlar	Madde sayısı	Ortalama ± SS
	HLPDÖ Toplam Ölçek Puanı	40
Evrensel, Ulusal ve Mesleki Değerleri Kazandırma alt boyutu	11	23,57 ± 3,67
Öğretim Süreci alt boyutu	8	16,88 ± 2,53
Mesleki Gelişim ve Yeterlilik alt boyutu	10	20,87 ± 3,33
Bireysel Gelişim alt boyutu	11	23,36 ± 3,88

Bulguların Yorumu

- Ölçekten alınan düşük puanlar lisans programı etkinliğinin geliştirilmesine yönelik, yüksek puanlar ise program etkinliğinin olumlu olarak değerlendirildiği şeklinde yorumlanmaktadır.
- Mezun aşamasındaki öğrencilerin hemşirelik eğitim programı değerlendirme verileri incelendiğinde, HLPDÖ ve alt boyut toplam puan ortalamalarının yüksek olduğu dikkat çekmektedir. Bu bağlamda, mezuniyet aşamasındaki öğrencilerinin hemşirelik eğitim programının etkinliğini olumlu olarak değerlendirildiği görülmektedir.

Bulgulara İlişkin Öneriler

- Sonuçlar doğrultusunda, lisans eğitim programının etkinliğine ilişkin çalışmaların sürdürülmesi ve geliştirmek için öğrenci görüşlerinin düzenli aralıklarla değerlendirilmesi önerilir.
- Değerlendirme sonuçları doğrultusunda, hemşirelik eğitim programının güncellenmesi ve çalışmaların geliştirilerek sürdürülmesi önerilir.

9.2. Mezuniyet Aşamasındaki Öğrencilerin Hemşirelik Eğitim Programına İlişkin Görüşleri: Açık Uçlu Soruların Analizi (Bölüm 2)

Soru 1: Mezuniyet Aşamasındaki Öğrencilerin Lisans Eğitim Programına İlişkin Görüşleri

Hamidiye Hemşirelik Fakültesi tarafından verilen eğitim öğrenciler tarafından değerlendirildi ve gelen yanıtlar olumlu ve geliştirilmesine yönelik görüşler başlığı altında toplandı.

Olumlu Görüşler

Öğrencilerin büyük çoğunluğu Hamidiye Hemşirelik Fakültesi tarafından verilen eğitime ilişkin olumlu görüş bildirdi. Bu kapsamda öğrenciler; teorik ve klinik eğitime verilen önemin üst düzeyde, kaliteli ve kapsamlı olduğunu, öğretim üyelerinin alanında uzman olduğunu, teorik ve klinik alanda kendilerini yeterince geliştirmelerine olanak tanındığını, fakülte olmanın kendilerine ayrıcalık sağladığını ve bunu net bir şekilde ayırt edebildiklerini, diğer üniversitelerin eğitimleri ile karşılaştırıldığında aldıkları eğitimin daha kapsamlı olduğunu, farklı uygulama alanlarını görme imkanları bulunduğunu, uygulamaların yeterli düzeyde olduğunu ve öğretim elemanlarına erişimlerinin kolay olduğunu ifade ettiler.

Öğrenci: “Hemşirelik mesleğinin kutsallığının fakültemiz tarafından farkında olunup profesyonel meslek üyeleri yetiştirmek, olması gerektiği konuma getirmek için öğrencilere en üst düzeyde eğitim vermeye çalışıyor.”

Öğrenci: “Hamidiye Hemşirelik Fakültesi Lisans Programı eğitiminin teorik ve pratik anlamda iyi olduğunu düşünüyorum.”

Öğrenci: “Diğer hemşirelik fakültelerinden teorik ve uygulama olarak daha fazla tecrübeye sahip olduğumuzu düşünüyorum.”

Öğrenci: “Hemşirelik fakültesi olmanın verdiği ayrıcalığı yaşadığımı düşünüyorum. Her zaman hocalarımıza ulaşabilme fırsatımız vardı ve sorunlarımızın çözülmesindeki destekleri hiç eksik olmadı.”

Öğrenci: “Programımız Türkiye’de bulunan mevcut hemşirelik programlarından çok daha yetkin ve daha çok bilim ve kanıta dayalı uygulamalara önem veren bir program. Fakülte mezunu olacağımızı her kapsamda hissedebildik.”

Öğrenci: “Mezun olmama bir iki ay kalmışken şunu söyleyebilirim ki; kendimi hazır, mesleğime aşık ve donanımlı hissediyorum. Etkin bir eğitim aldığımı düşünüyorum.”

Geliştirilmesine Yönelik Görüşler

Bu formu dolduran bazı öğrenciler hemşirelik eğitiminin geliştirilmesine yönelik görüşler bildirdi. Bu kapsamda öğrenciler; derslerin fazla olması nedeni ile konferanslara ve sempozyumlara katılmaya zamanlarının olmadığını, laboratuvar uygulamalarının daha fazla olmasını istediğini, binanın fiziki yapısının yetersiz olduğunu, seçmeli derslerin fazla olduğunu bildirdi.

Öğrenci: “Laboratuvar uygulamalarının teorik eğitimin yanında daha fazla olması gerektiğini düşünüyorum. Fakat bunu telafi etmek için klinik uygulamada uygun ortam vardı.”

Öğrenci: “Fiziksel şartlara alışmış olsam da beni negatif etkilediği zamanlar oluyor.”

Öğrenci: “Eğitim yeterli ve güzel ama öğrencilere çok ödev veriliyor, diğer zamanımızı etkin kullanmakta zorlanıyoruz. Kesinlikle laboratuvar ve simülasyon kullanımını daha fazla olabilir.”

Öğrenci: “Laboratuvar derslerinin daha çok geliştirilmesi gerektiğini ve her öğrencinin uygulama yapması şekilde düzenlenmesi gerektiğini düşünüyorum.”

Soru 2: Mezuniyet Aşamasındaki Öğrencilerin Lisans Eğitim Programındaki Bilimsel Etkinliklere İlişkin Görüşleri

Hamidiye Hemşirelik Fakültesi bilimsel faaliyetleri öğrenciler tarafından değerlendirildi ve gelen yanıtlar olumlu ve geliştirilmesine yönelik görüşler başlığı altında toplandı.

Olumlu Görüşler

Öğrencilerin büyük çoğunluğu Hamidiye Hemşirelik Fakültesi tarafından düzenlenen bilimsel faaliyetlere ilişkin olumlu görüş bildirdi. Bu kapsamda öğrenciler; eğitim süreleri boyunca yapılan bilimsel faaliyetlerin sayısının yeterli olduğunu, bu faaliyetler ile araştırma yapma olanaklarının olduğunu, bilimsel kongrelerde sözlü ve poster sunum yapma olanağı bulduklarını, bilimsel araştırma yaparak makale yazma şansı bulduklarını ifade ettiler.

Öğrenci: “Bilimsel faaliyetlere önem veren bir fakülte olduğu için bizleri her türlü kongre, sempozyum vs. teşvik etti, birçok bilimsel faaliyete katılmamı sağladı.”

Öğrenci: ‘Bilimsel faaliyetlerde her zaman en önde yer aldım bu konuda beni destekleyen hocalarıma teşekkür ederim. Fakültede kendini bilimsel alanda geliştirmek isteyen öğrenciler için birçok imkân mevcut yeterli talep etmeyi bilelim.’

Öğrenci: “Kongreler, yaptığımız araştırmalar ve çalışmalar ile kendimi geliştirdiğimi düşünüyorum.”

Öğrenci: “Okulumuz bilimsel faaliyetlere verilen gerek önem gerekse mesleği geliştirme çabası açısından oldukça yüksek düzeyde bir okul. Öğretim görevlilerimizin ve biz öğrencilerin pek çok çalışması mevcut.”

Öğrenci: “Hocalarımızın yardımı ile üçüncü sınıfta araştırma dersi kapsamında birkaç gruba ayrılarak bilimsel araştırma yapmamız sağlandı. Bu araştırmalar bizim ileride nasıl araştırma yapabileceğimiz konusunda yardımcı oldu. Bunun dışında okul getirilen çok sayıda bilimsel konuşmacı ile hemşirelik mesleğinin durumu, gereklilikleri anlamamıza yardımcı olundu.”

Öğrenci: “Diğer üniversitelere göre çok iyi durumda.”

Geliştirilmesine Yönelik Görüşler

Bu formu dolduran bazı öğrenciler bilimsel faaliyetlerin geliştirilmesi yönelik görüşler bildirdi. Bu kapsamda öğrenciler; bilimsel faaliyetlerin artırılması, her Ana Bilim Dalı'nın ayrı ayrı faaliyet düzenlemesi, kariyer günlerinin sayısının artırılması, alanda çalışan hemşirelerin bilimsel faaliyetlere daha fazla davet edilmesi gerektiğini ifade ettiler.

Öğrenci: “Daha çok bilimsel faaliyet düzenlenmeli”

Öğrenci: “Kariyer günleri ilk yıldan itibaren her ay sürekli yapılınsın isterdim.”

Öğrenci: “Bilimsel faaliyet konusunda daha da çok çalışılması gerektiğini düşünüyorum yılda 2-3 değil, hemen hemen her Anabilim Dalı'nın alanında bilimsel toplantılar vs. yapılabilmeli.”

Öğrenci: “Hamidiye Hemşirelik Fakültesi Lisans Programında yapılan bilimsel faaliyetlere klinik alanda çalışan servis veya sorumlu/yönetici hemşireler davet edilerek faaliyet sayısı artırılabilir.”

Soru 3: Mezuniyet Aşamasındaki Öğrencilerin Lisans Programındaki Ders İçeriklerine İlişkin Görüşleri

Hamidiye Hemşirelik Fakültesi Lisans Programı ders içerikleri öğrenciler tarafından değerlendirildi ve gelen yanıtlar olumlu ve geliştirilmesine yönelik görüşler başlığı altında toplandı.

Olumlu Görüşler

Öğrencilerin büyük çoğunluğu hemşirelik fakültesi lisans programı ders içeriklerine ilişkin olumlu görüş bildirdi.

Öğrenci: *“Ders içeriklerinin yeterli, ayrıntılı, kaliteli, verimli, çeşitli, yenilikçi olduğunu düşündüklerini ifade ettiler”.*

Öğrenci: *“Derslerin içerikleri ve intörn programın bir sene olması çok büyük bir avantaj, biz son sınıfta staj yapmıyor, bir hemşire gibi klinikte bakım yürütüyoruz, sahada yer alıyoruz.”*

Öğrenci: *“Derslerin içerikleri gayet uygundu. Sürekli öğrencilere yeni şeyler katmak isteyen, kendini geliştiren ve kattığı her bilgiyi uygulamayla pekiştiren içeriklerden yararlandık.”*

Öğrenci: *“Derslerin içerikleri bilgi düzeyimizi arttırmak üzereydi ve yeterliydi.”*

Geliştirilmesine Yönelik Görüşler

Bu formu dolduran öğrencilerin bazıları ders içeriklerine yönelik geliştirilmesi gereken görüşler bildirdi. Öğrencilerin bazıları, derslerin yoğun olduğunu, özellikle seçmeli derslerin ana derslerin tekrarı olduğunu, hemşirelik derslerinin dışındaki sosyal derslerin arttırılması gerektiğini düşündüklerini ifade etti.

Öğrenci: *“Bazı derslerin ders programı çok yoğundu. Bu durum bütün konuları birden anlamamızı engelledi. Bütün konular yerine, bizim bilmemiz gereken bilgiler olması gerektiğini düşünüyorum.”*

Öğrenci: *“Dersler çok yoğundu. Evet bizim için böyle yapılmıştır mutlaka ama zaten aynı dönem içinde 2 büyük ana dersi birlikte aldığımız için gerçekten çok zorlandığımız dönemler oldu özellikle 3. sınıf 1. Dönem gibi ve kesinlikle boş bir günü geçtim boş bir zamanımız bile olmuyordu.”*

Öğrenci: *“Ders içerikleri yoğundu. Bazen çok zorlandım, çok ağır geldi, ama yeterli bilgiler vardı.”*

Öğrenci: “İçerikler derse uygundu. Ama bazen bazı dersler birbirinin tekrarı gibiydi. Bu sorun en fazla seçmeli derslerde ortaya çıkıyordu.”

Soru 4: Mezuniyet Aşamasındaki Öğrencilerin Lisans Programındaki Klinik Uygulamalara İlişkin Görüşleri

Hamidiye Hemşirelik Fakültesi lisans programı klinik uygulamaları öğrenciler tarafından değerlendirildi ve gelen yanıtlar olumlu ve geliştirilmesine yönelik görüşler başlığı altında toplandı. Öğrencilerin büyük çoğunluğu hemşirelik fakültesi lisans programı klinik uygulamalarına ilişkin olumlu görüş bildirdi.

Olumlu Görüşler

Klinik uygulamaların verimli olduğu, alanların yeterli ve çeşitliliğin fazla olduğu, öğretim elemanlarının öğrencilerle yeterince ilgilendiği, klinik alanlarda rehber hemşirelerin olmasının klinik becerilerini arttırdığı, uygulamaların mesleki gelişimlerine katkı sağladığı ve kendilerine özgüven kazandırdığı konusunda görüş bildirdi.

Öğrenci: “Klinik uygulama alanları çok genişti. Her alanı görme fırsatımız oldu. Hocalarımız alanlarda bizimle ilgilendi.”

Öğrenci: “Hastaneleri fakültemizin ayarlaması, rehber hemşiremizin olması klinik becerimizi arttırdı.”

Öğrenci: “Fakültemizin klinik uygulama açısından bize yeterince imkân sağladığını düşünüyorum.”

Öğrenci: “Klinik uygulama alanlarımızın çoğu üniversiteye göre çok iyi olduğunu düşünüyorum birçok hastanede staj yapma olanağı bulduk. Özel dal hastanelerinde staja çıkabilme imkânı yakaladık.”

Öğrenci: “Klinik uygulamalar bana özgüven kazandırdı. Diğerlerinden farklı olduğumu hissettirdi.”

Öğrenci: “Üniversitemizin fazla sayıda hastane ile bağlantılı olması bizim için avantajdı.”

Geliştirilmesine Yönelik Görüşler

Bu formu dolduran öğrencilerin bazıları klinik uygulamaların geliştirilmesine yönelik görüş bildirdi. Öğrencilerin birkaçı klinik uygulamaya ilişkin, rotasyon planlamasının daha fazla

yapılması gerektiği, gözlem yerine uygulamanın artırılması gerektiği, hastanelerde diğer üniversitelerden gelen stajyerlerin fazla olmasının kendilerini negatif etkilediği ve uzak hastanelere ulaşım zorluğu yaşadıkları görüşünü bildirdiler.

Öğrenci: “Kliniklerde bölümler arası rotasyon daha fazla olmalıydı.”

Öğrenci: “Klinik uygulamalarda bizlere daha fazla uygulama yaptırılabilirdi. Ağırlıklı olarak gözleme dayalıydı.”

Öğrenci: “Genelde hastane bazlı problemler (klinikte çok fazla stajyer olması, hepimizin aynı hastanelere çıkması) yaşadık.”

Öğrenci: “Bazı hastanelerin uzaklık konusunda bizi zorladığını düşünüyorum.”

Soru 5: Mezuniyet Aşamasındaki Öğrencilerin Lisans Programındaki Akademik Danışmanlıklara İlişkin Görüşleri

Hamidiye Hemşirelik Fakültesi lisans programı danışmanlıkları öğrenciler tarafından değerlendirildi ve gelen yanıtlar olumlu ve geliştirilmesine yönelik görüşler başlığı altında toplandı. Öğrencilerin büyük çoğunluğu hemşirelik fakültesi lisans programı danışmanlıklarına ilişkin olumlu görüş bildirdi.

Olumlu Görüşler

Danışman hocaların toplantılar yaparak ve bireysel görüşmelerle kendilerini takip ettiklerini, bir sorunları olduklarında rahatça danışmanlarına ulaşabildiklerini bildirdiler.

Öğrenci: “Danışman hocalarımız istediğimiz zaman onlara ulaşma fırsatı sağladı ve sorunlarımızla ilgilendiler.”

Öğrenci: “Toplantılar yapıldı ve memnun ediciydi.”

Öğrenci: “İstediğimiz uygun zamanda ve ihtiyacımız olduğu durumlarda danışmanlık alabildim.”

Öğrenci: “Her zaman her koşulda danışman öğretim üyemize ulaşabildik özel durumumuzla ilgili çok rahatsız ettik her seferinde sabırla bizi dinledi hep çözüm yolları aradık. Danışmanlık toplantıları yaptık. Her zaman bizden haberi oldu. Teşekkür ederiz.”

Geliştirilmesine Yönelik Görüşler

Bu formu dolduran öğrencilerin bazıları akademik danışmanlıkların geliştirilmesine ilişkin geliştirilmesine yönelik görüş bildirdi. Öğrencilerin öğretim elemanları tarafından aldıkları

danışmanlıklara ilişkin görüşleri sorulduğunda öğrencilerin birkaçı danışmanlıkların arttırılabileceği yönünde görüş bildirdi.

Öğrenci: “Danışmanlıklar öğrencilerin ders ve başarı durumlarının takibi için daha çok yapılabilirdi. Biraz yetersizdi.”

Soru 6: Mezuniyet Aşamasındaki Öğrencilerin Lisans Programındaki Öğretim Elemanlarına İlişkin Görüşleri

Hamidiye Hemşirelik Fakültesi Lisans Programı öğretim elemanları öğrenciler tarafından değerlendirildi ve gelen yanıtlar olumlu ve geliştirilmesine yönelik görüşler başlığı altında toplandı. Öğrencilerin büyük çoğunluğu hemşirelik fakültesi öğretim elemanlarına ilişkin olumlu görüş bildirdi.

Olumlu Görüşler

Donanımlı, alanında başarılı, iletişime açık, bilgili, güler yüzlü, ulaşılabilir, saygı ve sevgi dolu olduklarını bildirdiler.

Öğrenci: “Öğretim elemanlarımıza istediğimiz zaman ulaşabildik. Soru ve sorunlarımıza cevap bulduk.”

Öğrenci: “İşini iyi yapan ve mesleğini seven kişiler”

Öğrenci: “İşte en sevdiğim kısım tüm öğretim elemanları o kadar emek harcadı ki bizim için 4 senede fakültemizin farkı bile sahada yer alan diğer üniversiteler arasında hemen fark ediliyor.”

Öğrenci: “Her bir hocamız alanında en yetkin en başarılı kişiler olduğunu düşünüyorum. Emekleri için teşekkür ederiz Hocalarımızın hepsi mesleğinde donanımlı ve klinik yaşantuları tecrübelerini bizlere aktarmaktadırlar. Ve aynı zamanda bizlere rol model olabilecek kişiler”

Öğrenci: “Bütün hocalarımız bizler için en iyisini istediğini söyleyebilirim, 4 yıl boyunca pandemi dönemi de dahil iptal olan işlenmeyen ders sayısı neredeyse yok. Hocalarımız kendi vakitlerinden bize ayırıp sorularımızı yanıtladığı zamanları hatırlıyorum. Hiç negatif bir geri bildirim ile karşılaşmadık aksine bizi destekleyecek ve aklımızdaki soruları yanıtlayacak türden ve bizleri teşvik edici cümleler ile geri döndük.”

Geliştirilmesine Yönelik Görüşler

Bu formu dolduran öğrencilerin bazıları öğretim elemanlarının geliştirilmesine yönelik görüş bildirdi. Öğrencilerin öğretim elemanlarına ilişkin görüşleri incelendiğinde birkaçı temel tıp bilimlerindeki öğretim elemanları tarafından verilen derslerin yetersiz olduğunu ve klinik deneyimi olmayan öğretim elemanlarının örnekleme yaparken zorlandıklarını bildirdi.

Öğrenci: *“Fizyopatoloji, mikrobiyoloji ve farmakoloji derslerini iyi bir şekilde işlediğimizi düşünmüyorum. Cerrahi, dahiliye, kadın doğum gibi hemşirelik ana derslerindeki hocalarımız gayet iyi bilgilerini aktardılar.”*

Öğrenci: *“Direk akademiye atılan hocalarla sahada çalışan hocalar arasında fark olduğu derslerde belli oluyordu. Sahada çalışan hocalar örnek verirken kendi deneyimlerini kullanıyorlardı. Diğer hocalar ise sahayı bilmediklerinden idealler nasıl olmalı bunun üzerinden konuşuyorlardı fakat sahada uygulamak mümkün olmuyordu. Bunun dışında ilk yıllar kadro çok azdı, şu an sayı oldukça arttı fakat hâlâ bazı derslerde hoca yetersizliği olduğunu düşünüyorum.”*

Soru 7: Mezuniyet Aşamasındaki Öğrencilerin İdari Yönetimine İlişkin Görüşleri

Hamidiye Hemşirelik Fakültesi lisans programı idari yönetimi öğrenciler tarafından değerlendirildi ve gelen yanıtlar olumlu ve geliştirilmesine yönelik görüşler başlığı altında toplandı.

Olumlu Görüşler

Öğrencilerin büyük çoğunluğu fakülte lisans programı idari yönetimine ilişkin olumlu görüş bildirdi.

Öğrenci: *Yönetimin; başarılı, yardımcı, ulaşılabilir, sorun çözen, fikirlerimize önem veren, imkân sağlayan, destekleyici, koruyucu olduğunu bildirdikleri görüldü.*

Öğrenci: *“Prof. Dr. Merdiye Şendir hocamız bizi her zaman okul için de savundu ve en iyi, etkin eğitimi alabilmemiz için çok çabaladı. Harika bir insan”*

Öğrenci: *“Bir sorunumuz veya fikrimiz olduğunda idari yönetimle görüşebilmek bizim için önemli bir ayrıcalıktı. Herkese teşekkür ederim.”*

Öğrenci: “Bir grup halinde işleyiş ile aksaklık yaşamadan bizler için bilgilendirme yapıldı ayrıca her zaman bizlerin fikrine önem verildi. Fikrimiz dahilinde bizler için iyi olacak kararları düzenleyip aldılar özellikle pandemi döneminde bizlerin ne düşünüldüğünü sorulması bizler için çok değerliydi.”

Öğrenci: “Sayın Dekanımızın bizler ile iletişim sağlaması ve fikirlerimizi kendisine ifade edebilme fırsatı bulmamız çok değerli.”

Geliştirilmesine Yönelik Görüşler

Bu formu dolduran öğrencilerin bazıları idari yönetimine ilişkin geliştirilmesine yönelik görüşler bildirdi. Öğrencilerin hemşirelik fakültesi idari yönetimine ilişkin görüşleri değerlendirildiğinde birkaçı; ulaşmanın biraz zor olduğunu, bilgilendirmede aksaklıklar olduğunu, istek ve şikayetlere yanıt almakta zorlandıklarını bildirdi.

Öğrenci: “İdari yönetim öğrencilerin isteklerinin ve şikayetlerinin karşılanmasında daha etkili olabilirdi.”

Öğrenci: “Yönetim iyiydi, ancak bizi istemediğimiz programlara gitmeye zorladılar. Bunun etik olmadığını düşünüyorum.”

Öğrenci: “Ulaşmak biraz zordu.”

Öğrenci: “İdari yönetim konusunda düzenli bir yönetim var ama, sadece bazı şeyleri son dakika öğreniyoruz biraz daha etkin olabilir.”

Soru 8: Mezuniyet Aşamasındaki Öğrencilerin Lisans Programındaki Spor ve Kültürel Faaliyetlere İlişkin Görüşleri

Hamidiye Hemşirelik Fakültesi lisans programı spor ve kültürel faaliyetleri öğrenciler tarafından değerlendirildi ve gelen yanıtlar olumlu ve geliştirilmesine yönelik görüşler başlığı altında toplandı.

Olumlu Görüşler

Öğrencilerin bazıları spor ve kültürel faaliyetlerde sosyal aktivitelerin ve spor festivallerinin öğrencilerin motivasyonunu arttıracak şekilde güzel olduğunu belirtti.

Öğrenci: “Spor ve kültürel faaliyetlerle alakalı gelişmeler göstermeye başlamıştık, etkinliklerimiz artmıştı sürekli bir sosyal aktivite vardı umarım bu böyle gelişerek devam eder.”

Öğrenci: “Spor-fest organizasyonlarında aktif olarak katılım sağladık ve bunları daha da artırabiliriz.”

“Sportif ve kültürel faaliyetlere ve yarışmalara etkin şekilde katılım sağlanıyor.”

Geliştirilmesine yönelik Görüşler

Bu formu dolduran öğrencilerin bazıları spor ve kültürel faaliyetlere ilişkin geliştirilmesine yönelik görüşler bildirdi. Öğrencilerin birçoğu, spor ve kültürel faaliyetler ile ilgili, yeterli olmadığı, derslerin yoğunluğu nedeniyle katılım sağlayamadıkları, artırılması gerektiği görüşünde bulundular.

Öğrenci: “Daha fazla faaliyet olmalı.”

Öğrenci: “Okulda yeterince etkinlik yapılmadığını düşünüyorum.”

Öğrenci: “Hamidiye Hemşirelik Fakültesi olarak haftalık ders saatlerimizin çok yoğun olduğu için ve derse katılımı önemli olduğu için spor ve kültürel faaliyetlere pek fazla zaman ayıramadığımızı belirtmek isterim.”

Öğrenci: “Spor ve kültürel anlamda üniversite olarak yeterli değil”

Öğrenci: “Spor ve kültürel faaliyetler biraz daha artırılırsa daha iyi olacağı düşüncesindeyim.”

Soru 9: Mezuniyet Aşamasındaki Öğrencilerin Fakülte Fiziksel Koşullarına İlişkin Görüşleri

Hamidiye Hemşirelik Fakültesi fiziksel koşulları öğrenciler tarafından değerlendirildi ve gelen yanıtlar olumlu ve geliştirilmesine yönelik görüşler başlığı altında toplandı.

Olumlu Görüşler

Öğrencilerin bazıları fiziksel koşullara ilişkin ulaşım açısından kolay olduğu ve hastanelere yakın olması nedeniyle olumlu görüşlerde bulundular.

Öğrenci: “Çelik yapılarda olsak da eğitim bu açığı tamamlıyor diye düşünüyorum ama biraz daha iyi koşullar olabilirdi.”

Öğrenci: “Fiziksel koşulları ulaşımı kolay, eğitimimiz için gittiğimiz hastanelere yakın konumdadır.”

Öğrenci: “Okula ulaşım kolay. Prefabrikte olmak benim için sorun değil.”

Öğrenci: “Tarihi binadaki tadilat henüz bitmedi bu yüzden öğrenim sürecimizin birçoğunu çelik yapılarda gerçekleştirdik. Buna rağmen çelik yapıların fiziki koşulları gayet uygundu. Tarihi binanın uygun alanlarında ders yaptığımız zaman amfilerin ya ısıtma sistemleri ya da projeksiyonlar sıkıntılı oluyordu.”

Geliştirilmesine yönelik Görüşler

Bu formu dolduran öğrencilerin bazıları fiziksel koşullara ilişkin geliştirilmesine yönelik görüş bildirdi. Üniversitenin restorasyonda olması nedeniyle çelik yapıda sürdürülmesinden memnun olmadıkları ve dersliklerin küçük olmasına yönelik görüşte bulundular.

Öğrenci: “Okulun restorasyonda olması ve çelik yapılarda olmamız üniversite hayatı yaşamamızı olumsuz etkiledi. Onun dışında konum olarak iyi bir yerde. Hastanelere ve ulaşım araçlarına yakın. Laboratuvar ve ekipman vardı derslikler küçüktü.”

Öğrenci: “İlk senelerde ana binada olmanın verdiği bir güzel hava vardı fakat restorasyon sürecinde çelik yapılarda eğitimimize devam ettik. Çelik yapıların en büyük avantajı öğretim elemanı hocalarımıza daha kolay ulaşabilmemizdi. Diğer koşulları dikkate alacak olursak kantinler, orta bahçesi ve spor sahası gibi pek çok imkânı mevcuttu.”

Öğrenci: “Sınıflarımızın fiziksel koşulu iyi değildi.”

Öğrenci: “Restorasyon dönemine denk gelmeseydik mükemmel olabilirdi.”

Öğrenci: “Derslerin, ana binadaki tadilatın uzamasıyla prefabriklerde yapılması üzücü”

Öğrenci: “Projeksiyon cihazları ile ilgili çok fazla sorun yaşadık. 4 hafta problem yaşadığımız oldu. Teknik işler konusunda üniversitesinin gelişmeye ihtiyacı var diye düşünüyorum, çelik yapılarda ders görmek ve küçük bir sınıfa 80 kişinin sığması zor oluyor.”

Öğrenci: “Üniversite restorasyon çalışmalarında olduğu için okul kampüs yaşamının yeterli olmadığını düşünüyorum.”

10.ÖĞRETİM ELEMANLARI LİSANS EĞİTİMİ AMAÇLARI VE PROGRAM ÇIKTILARINA İLİŞKİN ÖZ DEĞERLENDİRME SONUÇLARI

2019-2020 Eğitim Öğretim Yılı Bahar Yarıyılı SBÜ Hamidiye Hemşirelik Fakültesi 2.Standart: Program Çıktıları röportörleri tarafından “Sağlık Bilimleri Üniversitesi Hamidiye Hemşirelik Fakültesi Öğretim Elemanı Lisans Eğitim Amaçları ve Program Çıktıları Hakkındaki Görüşlerini Değerlendirme Formu” sonuçları analiz edilmiştir.

Öğretim elemanlarından lisans eğitimi program amaçları ve çıktılarını 5’li Likert tipi dereceleme [“Kesinlikle Katılmıyorum” 1 puan, “Katılmıyorum” 2 puan, “Kararsızım” 3 puan, “Katılıyorum” 4 puan, “Kesinlikle Katılıyorum” 5 puan] yöntemiyle derecelmeleri istenmiştir. Bunun yanında, öğretim elemanlarına *bilimsel etkinlikler, ders içerikleri, klinik uygulama, spor ve kültürel faaliyetler ve fiziki koşullara* ilişkin açık uçlu sorular (n=31) yöneltilmiştir.

Öğretim elemanlarının 2019-2020 Eğitim Öğretim Yılı Bahar Yarıyılı Lisans Eğitim Amaçları ve Program Çıktılarına İlişkin Öz Değerlendirme Sonuçları iki bölüm (Bölüm 1: Eğitim Amaçları ve Program Çıktılarına İlişkin Öz Değerlendirme Sonuçları, Bölüm 2: Açık Uçlu Soruların Analizi) olarak aşağıda sunulmuştur.

10.1. Öğretim Elemanlarının Lisans Eğitimi Amaçları ve Program Çıktılarına İlişkin Öz Değerlendirme Sonuçları (Bölüm 1)

a) Öğretim Elemanlarının Kişisel Özellikleri

SBÜ Hamidiye Hemşirelik Fakültesi öğretim elemanlarının tamamının kadın ve yaş ortalama değerinin $37,87 \pm 6,05$ (minimum-maksimum: 24-53) olduğu belirlenmiştir.

Öğretim elemanlarının çalıştıkları ana bilim dalları, akademik unvanları, akademik alanda ve kurumda çalışma süreleri Tablo 12’de gösterilmiştir.

Öğretim elemanlarının çalıştıkları ana bilim dalları incelendiğinde, %19,4’ünün Hemşirelik Esasları Anabilim Dalı, %16,1’inin Doğum ve Kadın Hastalıkları Hemşireliği Ana Bilim Dalı, %12,9’unun Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Ana Bilim Dalı, %9,7’sinin İç Hastalıkları Hemşireliği Ana Bilim Dalı, %9,7’sinin Psikiyatri Hemşireliği Ana

Bilim Dalı, %9,7'sinin Onkoloji Hemşireliği Ana Bilim Dalı, %6,5'inin Cerrahi Hastalıkları Hemşireliği Ana Bilim Dalı, %6,5'inin Hemşirelikte Yönetim Ana Bilim Dalı ve %3,2'sinin Hemşirelik Öğretimi Ana Bilim Dalında çalıştıkları belirlendi.

Öğretim elemanlarının %19,4'ü araştırma görevlisi, %65,4'ü Doktor Öğretim Üyesi, %9,7'si Doçent, %6,5'i Profesör unvanına sahiptir.

Öğretim elemanlarının akademik alanda çalışma süresi ortalama $118,06 \pm 125,93$ ay (minimum-maksimum: 2-456), kurumda çalışma süresi ise ortalama $25,77 \pm 14,78$ ay (minimum-maksimum: 2 - 4) olarak belirlenmiştir.

Öğretim elemanlarının görev aldıkları komisyonlar incelendiğinde, %38,7'si Kalite, Değerlendirme ve Akreditasyon Komisyonu, %32,3'ü Klinik Uygulama Komisyonu, %25,8'i Eğitim Komisyonu, %25,8'i Simülasyon Koordinasyon Komisyonu, %16,1'i Bilimsel Araştırmalar Kurum İzni Komisyonu, %16,1'i Bilimsel ve Sosyal Etkinlikleri Düzenleme Komisyonu, %16,1'i Muafiyet ve İntibak Komisyonu ve %16,1'i Yayın Komisyonunda görev üstlendiği dikkat çekmektedir. Öğretim elemanları sırasıyla Bologna Eş Güdüm Komisyonu, Rehberlik, Danışmanlık ve Burs Komisyonu, Web Koordinatörlüğü, Uluslararası İlişkiler Birim Koordinatörlüğü, Lisansüstü Eğitim-Öğretim Koordinatörlüğü, Erasmus Birim Koordinatörlüğü, Farabi ve Mevlana Birim Koordinatörlüğünde görev yapmaktadır.

Tablo 12: Öğretim Elemanlarının Akademik Unvanları, Çalıştıkları Anabilim Dalı ve Görev Aldıkları Komisyonları (n = 31)

	Sayı	Yüzde
Akademik Unvan		
Profesör	2	%6,5
Doçent	3	%9,7
Doktor Öğretim Üyesi	20	%64,5
Araştırma Görevlisi	6	%19,4
Ana Bilim Dalı		
Cerrahi Hastalıkları Hemşireliği Ana Bilim Dalı	2	%6,5
Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Ana Bilim Dalı	4	%12,9
Doğum ve Kadın Hastalıkları Hemşireliği Ana Bilim Dalı	5	%16,1
Halk Sağlığı Hemşireliği Ana Bilim Dalı	2	%6,5
Hemşirelik Esasları Anabilim Dalı	6	%19,4
Hemşirelik Öğretimi Ana Bilim Dalı	1	%3,2
Hemşirelikte Yönetim Ana Bilim Dalı	2	%6,5
İç Hastalıkları Hemşireliği Ana Bilim Dalı	3	%9,7
Onkoloji Hemşireliği Ana Bilim Dalı	3	%9,7
Psikiyatri Hemşireliği Ana Bilim Dalı	3	%9,7
Görev Alınan Komisyonlar*		
Bilimsel Araştırmalar Kurum İzni Komisyonu	5	%16,1
Bilimsel ve Sosyal Etkinlikleri Düzenleme Komisyonu	5	%16,1
Bologna Eşgüdüm Komisyonu	4	%12,9
Eğitim Komisyonu	8	%25,8
Erasmus Birim Koordinatörlüğü	2	%6,5
Farabi Birim Koordinatörü	1	%3,2
Kalite, Değerlendirme ve Akreditasyon Komisyonu	12	%38,7
Klinik Uygulama Komisyonu	10	%32,3
Lisansüstü Eğitim-Öğretim Koordinatörü	2	%6,5
Mevlâna Birim Koordinatörü	1	%3,2
Muafiyet ve İntibak Komisyonu	5	%16,1
Rehberlik, Danışmanlık ve Burs Komisyonu	4	%12,9
Simülasyon Koordinasyon Komisyonu	8	%25,8
Stratejik Planlama Komisyonu	5	%16,1
Uluslararası İlişkiler Birim Koordinatörlüğü	3	%9,7
Yayın Komisyonu	5	%16,1
Web Koordinatörlüğü	3	%9,7

* Birden fazla seçenek seçilmiştir.

b) 2019-2020 Eğitim Öğretim Yılı Öğretim Elemanlarının Lisans Eğitim Amaçlarına İlişkin Öz Değerlendirme Sonuçları

Öğretim Elemanlarının 2019-2020 Eğitim Öğretim Yılı Lisans Eğitim Amaçlarına İlişkin Öz Değerlendirme Sonuçları Tablo 13'te gösterilmektedir.

PA1. maddesi puan ortalaması $4,68 \pm 0,83$, PA2. maddesi puan ortalaması $4,61 \pm 0,88$ ve PA3. maddesi puan ortalaması $4,68 \pm 0,54$ olarak belirlenmiştir.

Tablo 13: 2018-2019 Eğitim ve Öğretim Yılı Öğretim Elemanlarının Lisans Eğitim Amaçlarına İlişkin Öz Değerlendirme Sonuçları (n = 31)

Program Amaçları	Ort $\pm$ SS	Min-Maks
1. Sağlık bakım alanlarında birey, aile ve toplumun sağlığının korunması, geliştirilmesi ve sürdürülmesinde, hastalık halinde iyileştirilmesinde, ulusal ve uluslararası düzeyde hemşirelik rol ve sorumluluklarını yerine getirir.	$4,68 \pm 0,83$	1-5
2. Sağlık bakım hizmetinin sunumunda etkili iletişim becerilerini kullanarak, sağlık profesyonelleri ile ekip iş birliği içinde çalışır.	$4,61 \pm 0,88$	1-5
3. Yaşam boyu öğrenmeyi benimseyerek kişisel ve mesleki gelişimlerini sürdürececek etkinliklere katılır.	$4,68 \pm 0,54$	3-5

Bulguların Yorumu

- 2018-2019 Eğitim ve Öğretim Yılı Fakülte Öğretim Elemanlarının Lisans Eğitimi Amaçlarına İlişkin Öz Değerlendirme Sonuçları incelendiğinde, lisans eğitimi amaçlarının ortalama puan değerinin yüksek olduğu görülmektedir. Sonuçlar doğrultusunda, mevcut programın mevcut amaçlar doğrultusunda sürdürülmesi önerilir.

c) 2019-2020 Eğitim Öğretim Yılı Öğretim Elemanlarının Program Çıktılarına İlişkin Öz Değerlendirme Sonuçları

2019-2020 Eğitim Öğretim Yılı Öğretim Elemanlarının Program Çıktılarına İlişkin Öz Değerlendirme Sonuçları Tablo 14'te gösterilmektedir.

Program çıktıları puan ortalamaları incelendiğinde, program çıktıları içinde en yüksek puan birinci ve dördüncü program çıktısı ($4,68 \pm 0,79$) maddesi alırken, en düşük puanı on birinci program çıktısı ($3,74 \pm 0,89$) maddesinin aldığı dikkat çekmektedir.

Tablo 14: 2018-2019 Eğitim ve Öğretim Yılı Öğretim Elemanlarının Program Çıktılarına İlişkin Öz Değerlendirme Sonuçları (n = 31)

Program Çıktıları	Ort ± SS	Min-Maks
1. Birey, aile ve toplumun sağlık bakımı gereksinimlerinin karşılanmasında mesleki rol ve sorumluluklarını yerine getirebilmek için gerekli temel bilgiye sahiptir.	4,68 ± 0,79	1-5
2. Sağlıklı / hasta bireyin hakları ve güvenliği ile birlikte kendisinin yasal sorumluluklarını bilir.	4,65 ± 0,70	2-5
3. Uygulamalarında bilimsel bilgi ile birlikte gelişen teknoloji ve yenilikçi yaklaşımları kullanır.	4,61 ± 0,66	2-5
4. Bütüncül felsefe ve hemşirelik süreci doğrultusunda sağlık bakımı sunar.	4,68 ± 0,79	1-5
5. Sağlık bakım ekibi ve diğer disiplinler ile iş birliği içinde çalışır.	4,52 ± 0,85	1-5
6. Hemşirelik uygulamalarında eleştirel düşünme ve sorun çözme becerilerini kullanır.	4,58 ± 0,67	2-5
7. Birey, aile, toplum ve ekip üyeleri ile etkili biçimde yazılı ve sözlü iletişim kurma becerisine sahiptir.	4,58 ± 0,67	2-5
8. Mesleki rol ve sorumluluklarını etik ilke ve değerler doğrultusunda yerine getirir.	4,58 ± 0,84	1-5
9. Sağlık hizmetlerinin kalitesinin artırılmasına ve hemşirelik mesleğinin gelişimine katkı sağlayacak etkinliklerde sorumluluk alır.	4,58 ± 0,84	1-5
10. Yaşam boyu öğrenme becerisine sahiptir.	4,58 ± 0,72	2-5
11. Alanı ile ilgili bilimsel bilgiye ulaşabilecek düzeyde en az bir yabancı dili kullanır.	3,74 ± 0,89	2-5

Bulguların Yorumu

- 2019-2020 Eğitim ve Öğretim Yılı Öğretim Elemanlarının Programı Çıktılarına İlişkin Öz Değerlendirme Sonuçları incelendiğinde, ilk 10 program çıktısının (PÇ1, PÇ2, PÇ3, PÇ4, PÇ5, PÇ6, PÇ7, PÇ8, PÇ9 ve PÇ10) ortalama puan değerinin yüksek olduğu dikkat çekmektedir. On birinci program çıktısının (PÇ11) puan ortalaması diğer program çıktılarından daha düşük bulunmakla birlikte, bu değer ortalamanın (2,5) üzerinde olduğu görülmektedir.

Bulgulara İlişkin Öneriler

- PÇ11 iyileştirilmesinde lisans programında ilk iki yıl verilen İngilizce ve Mesleki İngilizce derslerinin yanı sıra, programdaki diğer seçmeli ve zorunlu dersler içerisinde kanıta dayalı uygulamalarda İngilizce makale ya da metinlerinin kullanımının teşvik

edilmesi önerilebilir. Öğrencilere uluslararası katılımlı bilimsel etkinlikler düzenlenebilir veya bu etkinliklere katılımları desteklenebilir. Bilimsel etkinlikler düzenlenerek, hemşirelik lisans programı öğrencileri ile uluslararası hemşirelik programı öğrencileri arasındaki etkileşimin artırılması ve İngilizce gibi bazı seçmeli dersleri birlikte almaları önerilebilir.

10.2.Öğretim Elemanlarının Lisans Eğitim Amaçları ve Program Çıktıları Öz Değerlendirme Sonuçları: Açık Uçlu Soruların Analizi (Bölüm 2)

Öğretim elemanlarının lisan eğitim programına yönelik düşünceleri ve iyileştirmelerine yönelik önerileri aşağıdaki temalar halinde sunuldu.

Soru 1: Öğretim Elemanlarının Bilimsel Etkinliklere İlişkin Görüşleri

Hamidiye Hemşirelik Fakültesindeki bilimsel faaliyetleri öğretim elemanları tarafından değerlendirildi. Elde edilen yanıtlar “olumlu görüşler” ve “geliştirme sürecinin sürdürülmesine ilişkin görüşler” başlıkları altında toplandı.

Olumlu Görüşler

Öğretim elemanlarının büyük çoğunluğu hemşirelik fakültesi tarafından düzenlenen bilimsel faaliyetlere ilişkin olumlu görüş bildirdi. Öğretim elemanlarının görüşleri; her dönem öğretim elemanları ve öğrenciler için yeterli sayıda bilimsel faaliyetin yapıldığı, öğrencilerin bilimsel faaliyete katılımları konusunda yeterli danışmanlık aldıkları, öğrencilerin çeşitli sempozyum ve kongrelere katılımlarının desteklendiği şeklinde özetlenebilir.

Öğretim Elemanı: ‘Göreve başladığım süreden bu yana öğrenciler için planlanan faaliyetlerin etkin ve başarılı olduğunu düşünüyorum. Korona salgını sürecinde bile online konuk davetlerine devam edilmektedir. Öğrencilerimizin eğitim kalitesini artırmaya yönelik Fakültemiz tarafından eğitsel faaliyetler ve çalışmalar düzenli olarak yapılmaktadır. Öğrencilerimizin bilimsel faaliyetlerin düzenlenmesine yönelik ilgili ve yeniliklere açık olduklarını düşünüyorum.’

Öğretim Elemanı: ‘Fakültemiz bünyesinde her ana bilim dalı, öğrencileri de dahil ettiği bir bilimsel etkinlik gerçekleştirmektedir. Alanında uzman kişiler ile öğrencileri buluşturmaktadır. Ayrıca öğrencilerin çeşitli sempozyum ve

kongrelere katılımı desteklenmektedir. Bu faaliyetlerin program çıktılarımıza katkı sağladığı kanısındayım.'

Geliştirme Sürecinin Sürdürülmesine İlişkin Görüşler

Öğretim elemanlarının bazıları hemşirelik fakültesi tarafından düzenlenen bilimsel faaliyetlere ilişkin geliştirilmesi gereken alanlar olduğuna yönelik görüş bildirdi. Öğretim elemanlarının görüşleri; öğrencilere yönelik düzenlenen bilimsel faaliyetlerin arttırılması gerektiği, öğrencilerin maddi olarak desteklenmesi gerektiği, sosyal sorumluluk projelerine daha fazla katılımlarının sağlanması, intörn öğrenciler için bitirme tezi getirilmesi, her öğrencinin mezun olmadan önce bir araştırma yapması, liderlik, inovasyon ve girişimcilik becerilerinin arttırılması şeklinde özetlenebilir.

Öğretim Elemanı: *'Öğrencilerin bilimsel açıdan yetkin yetişmesi için 1) öğrenci merkezli bilimsel etkinliklerin ve araştırmaların daha fazla sayıda yapılması (mezuniyet öncesi her öğrenciye en az bir araştırma yapma deneyimi kazanması için şans verilmesi), 2) bilimsel etkinliklere (sempozyum) katılabilmeleri adına öğrenciler için burs imkanlarının sağlanması, 3) kanıta dayalı uygulamalar/teknolojik gelişmeler konusunda öğrencilerin farkındalığı arttıracak faaliyetlerin planlanması ve 4) sosyal sorumluluk projelerine katılım konusunda öğrencilerin daha fazla teşvik edilmesi öğrencilerin gelişimine olumlu katkılar sağlayacaktır diye düşünüyorum.*

Öğretim Elemanı: *'Fakültemiz bünyesinde ve diğer okullar ile iş birliğinin olduğu bilimsel faaliyetlerde etkin rol alacak şekilde çalışmaların arttırılması gerektiğini düşünüyorum. Ayrıca intörn öğrenciler için bilimsel faaliyetler konusunda daha fazla çalışılabilir'.*

Öğretim Elemanı: *'Kongrelere katılımda öğrencilere maddi destek sağlanması'.*

Öğretim Elemanı: *'Toplumsal duyarlılık çalışmaları ve öğretim üyesi hizmet içi eğitim programlarının sayısı arttırılmalı. Liderlik, inovasyon ve girişimcilik becerilerinin geliştirilmesine yönelik eğitim programlarının sayısı arttırılmalı.'*

Soru 2: Öğretim Elemanlarının Ders İçeriklerine İlişkin Görüşleri

Hamidiye Hemşirelik Fakültesi Lisans Programındaki ders içerikleri öğretim elemanları tarafından değerlendirildi. Elde edilen yanıtlar “olumlu görüşler” ve “geliştirme sürecinin sürdürülmesine ilişkin görüşler” başlıkları altında toplandı.

Olumlu Görüşler

Öğretim elemanlarının büyük çoğunluğu hemşirelik fakültesi lisans programı ders içeriklerine ilişkin olumlu görüş bildirdi. Öğretim elemanlarının görüşleri; ders içeriklerinin yeterli olduğu, gereksinimler doğrultusunda kanıt temelli olarak güncellendiği, öğrencileri mesleğe iyi hazırladığı ve HUÇEP doğrultusunda yeterli olduğu şeklinde özetlenebilir.

Öğretim Elemanı: *‘Ders içeriklerinin öğrencinin gerekli yeterliliklere ulaşmak için yeterli olduğunu düşünmekteyim.’*

Öğretim Elemanı: *‘Fakültemiz ders müfredatı HUÇEP ile uyumlu olup, ulusal ve uluslararası bakım gereksinimlerine uygun hazırlanmıştır’*

Öğretim Elemanı: *‘Her ana bilim dalının kendi derslerine yönelik belirlemiş olduğu ders içeriklerinin eğitim kalitesinin artırılmasına yönelik yeterli düzeyde olduğunu düşünüyorum.’*

Geliştirme Sürecinin Sürdürülmesine İlişkin Görüşler

Öğretim elemanlarının bazıları hemşirelik fakültesi tarafından düzenlenen bilimsel faaliyetlere ilişkin geliştirilmesi gereken alanlar olduğuna yönelik görüş bildirdi. Öğretim elemanlarının görüşleri; yabancı dilin artırılması, laboratuvar uygulamalarının güncellenmesi, ders içeriklerinin güncel gelişmelere paralel olarak belirli aralıklarla gözden geçirilmesi, aktif ve yenilikçi eğitim yöntemlerinin kullanılması gerektiği şeklinde özetlenebilir.

Öğretim Elemanı: *‘Yabancı dil katkısı arttırılmalı’.*

Öğretim Elemanı: *‘Ders içeriklerinin özellikle laboratuvar uygulamalarının güncel sorunları ve gelişmeleri kapsayacak şekilde yenilenmeye ihtiyacı var’.*

Öğretim Elemanı: *‘Ders konularının her yıl düzenli olarak kanıta dayalı ve güncel kaynaklar ile zenginleştirilmesi ve laboratuvar çalışmalarının arttırılarak sürdürülmesi önerilir. Dünya ve ülkenin hızla değişen gereksinimleri ve sorunları doğrultusunda, HUÇEP ile uyumlu olacak şekilde ders içeriklerinin belli aralıklarla güncellenmesi önerilir.’*

Öğretim Elemanı: 'Aktif ve yenilikçi eğitim yöntemlerinin kullanımı desteklenmeli'.

Soru 3: Öğretim Elemanlarının Klinik Uygulamaya İlişkin Görüşleri

Hamidiye Hemşirelik Fakültesi Lisans Programında klinik uygulamaları öğretim elemanları tarafından değerlendirildi. Elde edilen yanıtlar “olumlu görüşler” ve “geliştirme sürecinin sürdürülmesine ilişkin görüşler” başlıkları altında toplandı.

Olumlu Görüşler

Öğretim elemanlarının büyük çoğunluğu hemşirelik fakültesi lisans programı klinik uygulamalarına ilişkin olumlu görüş bildirdi. Öğretim elemanlarının görüşleri; öğrencilerin üniversite ile afilliye hastanelerde farklı klinik alanlara çıkabilme olanaklarının sağlandığı, klinikte rehber hemşirelerin öğrencilere mentörlük ettiği ve yeterli sayıda vaka gördükleri şeklinde özetlenebilir.

Öğretim Elemanı: 'Fakültemiz afilliye olduğu pek çok hastaneye klinik uygulamalara çıkabilmekte, kontenjan sorunu yaşamamaktadır.'

Geliştirme Sürecinin Sürdürülmesine İlişkin Görüşler

Öğretim elemanlarının bazıları hemşirelik fakültesi klinik uygulamalara ilişkin geliştirilmesi gereken alanlar olduğuna ilişkin görüş bildirdi. Öğretim elemanlarının görüşleri; simülasyon kullanımının artırılması, klinikte öğrenci başına düşen öğretim elemanı sayısının artırılması, uygulama alanlarında rotasyon yapılması, uygulama alanlarının kalabalık olması nedeniyle fakültede simülasyon sayısının artırılması ve rehber hemşirelerin yetkinliklerinin artırılması şeklinde özetlenebilir.

Öğretim Elemanı: 'Klinik uygulamalarda multidisipliner ekip iş birliğine dayalı olarak çalışmaların planlanması, klinik uygulamalar ile tamamlanamayan becerilerin laboratuvar ortamında kazandırılması/geliştirilmesi önerilir.'

Öğretim Elemanı: 'Uygulamalar için simülasyon daha çok kullanılmalı.'

Öğretim Elemanı: 'Klinik uygulamalarda öğretim elemanı başına düşen öğrenci sayısı azalabilir'.

Öğretim Elemanı: 'Özellikli alanlarda öğrencilere rotasyon yapılarak ünitelerin tanınması sağlanmalıdır'.

Öğretim Elemanı: *'Fakültemiz bünyesinde yürütülen klinik uygulama alanlarında farklı okul öğrencilerinin de bulunması nedeniyle uygulama alanları oldukça kalabalık oluyor. Öğrenciler yeterli uygulama fırsatı bulamıyor kimi zaman. Bu nedenle okulumuz bünyesinde bulunan simülasyon uygulama atölyemizin bulunmasının bizler ve öğrenciler açısından iyi bir fırsat olduğunu düşünüyorum.'*

Öğretim Elemanı: *'Yetkin rehber hemşirelerle birlikte geliştirilmelidir.'*

Soru 4: Öğretim Elemanlarının Spor ve Kültürel Faaliyetlere İlişkin Görüşleri

Hamidiye Hemşirelik Fakültesi Lisans Programında sürdürülen spor ve kültürel faaliyetleri öğretim elemanları tarafından değerlendirildi. Elde edilen yanıtlar “olumlu görüşler” ve “geliştirme sürecinin sürdürülmesine ilişkin görüşler” başlıkları altında toplandı.

Olumlu Görüşler

Öğretim elemanlarının bazıları hemşirelik fakültesi lisans programı spor ve kültürel faaliyetlere ilişkin olumlu görüş bildirdi.

Öğretim Elemanı: *'Öğrencilerimiz öğrenci kulüpleri aracılığıyla ve üniversitemizin her yıl düzenlediği spor-fest etkinliği ile spor ve kültürel faaliyetlere aktif olarak katılmaktadır.'*

Öğretim Elemanı: *'Spor ve kültürel faaliyetlerin yeterli olduğunu düşünmekteyim.'*

Geliştirme Sürecinin Sürdürülmesine İlişkin Görüşler

Öğretim elemanlarının birçoğu hemşirelik fakültesi spor ve kültürel faaliyetlere ilişkin geliştirilmesi gereken alanlar olduğuna yönelik görüş bildirdi. Öğretim elemanlarının görüşleri; spor tesislerinin sağlanması, spor faaliyetlerine öğrencilerin katılmasının desteklenmesi, kültürel etkinliklerin artırılması, spor ve kültürel faaliyetlerin desteklenmesi şeklinde özetlenebilir.

Öğretim Elemanı: *'Öğrencilerin spor yapabilecekleri tesisler sağlanmalı, kültürel etkinlikler (konser, tiyatro vb.) kampüste de yapılmalı.'*

Öğretim Elemanı: *'Kampüs içerisinde spor salonu bulunmalı.'*

Öğretim Elemanı: *'Sağlık, Kültür ve Spor Daire Başkanlığı'nın desteği ile kampüs içinde öğrenciler için daha fazla sosyal-kültürel ve spor etkinliklerinin'*

(üniversite içi-üniversiteler arası) düzenlenmesi, spor ve kulüp faaliyetlerine, kültürel faaliyetlere öğrencilerin katılımını arttırmak için ödül mekanizmasının daha fazla kullanılması (not verme, plaket gibi) anlamlı olacaktır.’

Öğretim Elemanı: ‘Öğrencilerimizin alana özgü seçmeli derslerle birlikte spor ve kültürel faaliyetlere katılım sağlayacağı seçmeli dersleri alması bu alanda iyileştirme sağlayacaktır.’

Soru 5: Öğretim Elemanlarının Fiziksel Koşullara İlişkin Görüşleri

Hamidiye Hemşirelik Fakültesi fiziksel koşulları öğretim elemanları tarafından değerlendirildi ve gelen yanıtlar olumlu ve geliştirilmesi gereken görüşler başlığı altında toplandı.

Olumlu Görüşler

Bazı öğretim elemanları hemşirelik fakültesi lisans programı fiziksel koşullarına ilişkin olumlu görüş bildirdi. Öğretim elemanlarının görüşleri; mevcut koşullara rağmen eğitimin etkili bir şekilde sürdürüldüğü, amfi ve simülasyon laboratuvarının yeterli olduğu şeklinde özetlenebilir.

Öğretim Elemanı: ‘Fakültemizdeki mevcut koşullar dikkate alındığında eğitim kalitesini geliştirmek amacıyla efektif kullanılmakta’.

Öğretim Elemanı: ‘Fiziksel koşulların teorik derslerin yapıldığı sınıf, amfi ve laboratuvar açısından yeterli olduğunu düşünmekteyim’.

Öğretim Elemanı: ‘Beceri ve simülasyon laboratuvarı, çoğu devlet üniversiteleriyle kıyaslandığında en iyi örneklerden birisidir. Dersliklerin çelik yapılarda olmasının derslerin etkinliği açısından zorlayıcı olduğunu düşünüyorum.’

Geliştirme Sürecinin Sürdürülmesine İlişkin Görüşler

Öğretim elemanlarının çoğu hemşirelik fakültesindeki fiziksel koşullara ilişkin geliştirilmesi gereken alanlar olduğuna ilişkin görüş bildirdi. Öğretim elemanlarının görüşleri; sınıf sayısının artırılması, dersliklerin iyileştirilmesi gerektiği, dersliklerde teknik ekipmanın iyileştirilmesi ve kampüs içinde öğrencilerin sosyal zaman geçirebilecekleri yerlerin olması gerektiği şeklinde özetlenebilir.

Öğretim Elemanı: 'Fiziksel koşullar iyileştirilmeli, yerleşik fakülteye ait bir birime gecikmeli, sınıf sayısı artırılmalı.'

Öğretim Elemanı: 'Bazı derslikler sınıf mevcuduna göre küçük, dersin yürütülmesini zorlaştırıyor.'

Öğretim Elemanı: 'Dersliklerin iyileştirilmesi gerekiyor.'

Öğretim Elemanı: 'Tüm sınıfların (1, 2, 3 ve 4.) derslerini amfilderde, uygun teknik ekipman ile yapılmasının sağlanması teorik derslerin işlendiği fiziki ortamları iyileştirecektir. Ayrıca kampüs içerisinde öğrencilerin sosyal vakit geçirebilecekleri daha geniş ve kullanışlı ortamlar sağlanabilir.'